

ZPRÁVY 2017

LÉTO

Když vaříte mušle, vínem nesmíte šetřit. A estragonem. Ten tam musíte dát hned na začátku, aby to vyniklo. A česnek naopak musíte přidat až těsně na konci. Ale základ jsou samozřejmě čerstvé mušle. Musí být čerstvé. To ale platí o každém masu...

CENA EVALDA SCHORMA ZA ROK 2016

Agentura DILIA uděluje každoročně Cenu Evalda Schorma určenou studentům divadelních škol za původní hru, dramaturgii či překlad. Do finále letošního ročníku Ceny Evalda Schorma byli nominováni:

Kateřina Chromková a **Eliška Pírková** (FFMU) za překlad hry Angéliky Liddell ***A vydaly se ryby válčiti s člověkem***

Oskar Bábek (DAMU) za překlad hry Davida Johnstona ***Busted Jesus Comix***

Kateřina Volánková (FFMU) za původní hru ***(Ne)chtěná útěcha***

Matěj Randár (JAMU) za původní hru ***Ochutnej Zlín (kabaret o stycích)***

Otto Kauppinen (JAMU) za překlad hry Marie Kilpi ***To je ale nemilé***

Kateřina Jandáčková (DAMU) za původní hru ***Ve dne v noci***

Adam Skala (DAMU) za původní hru ***Zářez***

Slavnostní předání Ceny Evalda Schorma se bude konat 10. května 2017 v 18:00 hodin v Jazz Clubu Reduta v rámci Dne D. Během večera proběhne mimo jiné scénická skica úryvku vítězné hry v podání Divadla LETÍ.

Divadelní, literární,
audiovizuální agentura, z. s.

www.dilia.cz

OBSAH

Kontakty	2
DIVADELNÍ ODDĚLENÍ	3
Informujeme	3
Rozhovor	6
Premiéry	9
Nabízíme – České hry	12
Nabízíme – Přeložené zahraniční hry	18
Nabízíme – Nepřeložené zahraniční hry	30
HUDEBNÍ ODDĚLENÍ	32
Premiéry	32
Informujeme	33
LITERÁRNÍ ODDĚLENÍ	35
Informujeme	35
Rozhovor	37
Vydané knihy	39
Nabízíme – Literární díla	41
MEDIÁLNÍ ODDĚLENÍ	42
Informujeme	42
Rozhovor	43
Premiéry	47
REJSTŘÍK	48

**Divadelní, literární,
audiovizuální agentura, z. s.**

Krátkého 1,
190 03 Praha 9 – Vysočany

ŘEDITEL

prof. JUDr. Jiří Srstka

SEKRETARIÁT ŘEDITELE

Eva Kraupnerová

tel.: 283 893 603

fax: 283 893 599

Ústředna:

tel.: 283 891 587

Záznamník (24 hodin denně):

tel.: 283 893 603

Linka pro volání z mobilu:

tel.: 606 614 658

DIVADELNÍ ODDĚLENÍ

vedoucí oddělení

Zdeněk Harvánek

tel. a fax: 266 199 876

referenti pro tuzemsko

tel.: 266 199 826

referenti pro zahraničí

tel.: 266 199 833

agentáž

Mgr. Marie Špalová

tel.: 266 199 861

Mgr. Helena Eliášová

tel.: 266 199 823

David Košťák

tel.: 266 199 837

půjčování a prodej textů

Mgr. Pavla Jakobsson

tel.: 266 199 829

MEDIÁLNÍ ODDĚLENÍ

vedoucí oddělení

Mgr. Jan Barták

tel.: 266 199 862

referent pro tuzemsko

Jitka Tomešová

tel.: 266 199 817

referent pro zahraničí

Mgr. Jana Michalíková

tel.: 266 199 866

LITERÁRNÍ ODDĚLENÍ

vedoucí oddělení

Alena Jakoubková

tel.: 266 199 841

HUDEBNÍ ODDĚLENÍ

vedoucí oddělení

Zdeněk Harvánek

tel. a fax.: 266 199 876

referenti

Jan Rychta DiS.

Ondřej Šárek

tel.: 283 893 709

KOLEKTIVNÍ SPRÁVA AUTORSKÝCH PRÁV

ředitel kolektivní správy

Mgr. Jan Barták

tel.: 266 199 862

EKONOMICKÉ ODDĚLENÍ

hlavní ekonom

Anna Tichá

tel.: 266 199 818

vedoucí honorářové účtárny

Šárka Procházková

tel.: 266 199 819

PRÁVNÍ ODDĚLENÍ

Tomáš Herold

tel.: 266 199 865

Mgr. Hana Felklová

tel.: 266 199 847

dědictví a úschova děl

Zuzana Hůlková

tel.: 266 199 834

Podrobné členění jednotlivých oddělení včetně seznamu zaměstnanců a jejich kompetencí naleznete na www.dilia.cz.

E-mailové adresy zaměstnanců DILIA jsou ve formátu prijmeni@dilia.cz

Na webové stránce www.dilia.cz naleznete kromě kontaktních údajů popisy činností jednotlivých oddělení, novinky, informace pro autory i uživatele, formuláře ke stažení, synopse her a mnoho dalších důležitých údajů.

DIVADELNÍ ODDĚLENÍ

Informujeme

V CENÁCH DIVADELNÍ KRITIKY BODOVALA ANNA SAAVEDRA

Nejlepší poprvé uvedenou českou hrou roku 2016 se stala *Olga: Horror* z *Hrádečku* autorky Anny Saavedry. Rozhovor s oceňovanou autorkou přinášíme v těchto Zprávách DILIA.

20. března 2017 byly v Praze předány Ceny divadelní kritiky. V 25. ročníku ankety časopisu Svět a divadlo hlasovalo 89 kritiků a Divadlem roku 2016 zvolili Komorní scénu Aréna Ostrava.

Za herecké výkony byla oceněna Pavlína Štorková v titulní roli inscenace *Olga (Horror z Hrádečku)*, kterou Divadlo Letí uvádí v pražské Vile Štvanice, a Stanislav Majer v projektu Studia Hrdinů s názvem *Herec a truhlář Majer mluví o stavu své domoviny*.

Nejlepší inscenací loňského roku byl vyhlášen projekt opery brněnského Národního divadla a Opery v Göteborgu, který v režii Davida Radoka a v hudebním nastudování Marka Ivanoviče uvedl Bartókův jednoaktový *Modrovousův hrad* a Schönbergovo první jevištní dílo *Očekávání*.

Za hudbu byl oceněn Jiří Vyšohlíd z královéhradeckého Divadla Drak, který doprovodil inscenaci *O bílé lani*. Talentem roku je autor, herec a režisér Tomáš Dianiška, který po angažmá v Liberci zakotvil v pražském Divadle pod Palmovkou.

Spoustu oceněných měla kategorie Scénografie roku. Vedle Jakuba Kopeckého oceněného za královéhradeckou verzi Vianovy *Pěny dní* jsou lauréaty scénografové Lukáš Brychta, Štěpán Tretiag, Tereza Gsöllhoferová, Eva Justichová a Natálie Rajnišová jako tvůrci podoby projektu *Pomezí*, jehož dějištěm je neuzítvaný dům v pražském Karlíně. Tam měla inscenace loni v květnu premiéru.

Právě tento projekt vytvořil netradiční rámec Cen divadelní kritiky. Má formu takzvaného imerzivního divadla, které vtahuje diváka do děje. A tak se účastníci večera sami pohybovali po rozlehlém domě a vybírali si, čemu věnovat pozornost. Zkoumali detaily zabydlených prostor a skrytá zákoutí ve třech desítkách místností a odhalovali v nich záhadnou minulost zaniklého města. Ocenění se předávala na různých místech, ve zvukové podobě byla slyšitelná po celém třípatrovém domě.

V neoceňované kategorii Největší zážitek ze zahraničního divadla zvítězil Shakespearův *Hamlet*, jak ho v režii Thomase Ostermeiera uvedla berlínská Schaubühne na Pražském divadelním festivalu německého jazyka.

Podle šéfredaktora časopisu Svět a divadlo Karla Krále se 16 nominací vázalo na pražské scény, tři na brněnské a dvě na ostravské. Po jedné měla divadla v Hradci Králové, Liberci a Plzni. Téměř devět desítek kritiků v anketě upozornilo na 76 inscenací, 31 divadel a 37 poprvé uvedených českých her.

VYHLÁŠENÍ CEN LAURENCE OLIVIERA

41. ročník nejsledovanějších britských divadelních cen vyhlásil své vítěze. Cena Laurence Oliviera se udílí umělcům, kteří měli možnost představit se za uplynulý rok na londýnských jevištích. Ceny jsou celosvětově vnímány jako nejvyšší možná pocta v britském divadelním prostředí a jsou ekvivalentem toho, co pro Broadway znamenají ceny Tony a pro Francii Ceny Molièra.

Výsledky Ceny Laurence Oliviera byly slavnostně vyhlášeny 9. dubna v budově Royal Opera House.

Vítězové jednotlivých kategorií jsou zvýrazněni tučně.

V kategorii nejlepší drama byly nominovány tyto tituly:

Nick Payne: *Elegy*

Annie Baker: *The Flick*

Jack Thorne, Joanne Rowlingová, John Tiffany: *Harry Potter and the Cursed Child*

Kemp Powers: *One Night in Miami*

V kategorii nejlepší komedie byly nominovány:

Lee Hall: *Our Ladies of Perpetual Succour*

Henry Lewis, Jonathan Sayer, Henry Shields: *Comedy about bank robbery*

Mark Rylance, Louis Jenkins: *Nice Fish*

Florian Zeller: *Pravda*

V kategorii nejlepší znovuvedení hry byly nominovány:

Tennessee Williams: *Skleněný zvěřinec*

James Graham: *This House*

Tom Stoppard: *Travesties*

Frederico Garcíia Lorca: *Yerma*

EDMOND ALEXISE MICHALIKA ZÍSKAL SEDM NOMINACÍ NA PŘESTIŽNÍ OCENĚNÍ MOLIÈRES 2017

V pondělí 29. května budou slavnostně předány nejprestižnější francouzské divadelní ceny – Les Molières 2017. 29. ročníku slavných Molièrů vedou mladý francouzský dramatik, režisér a herec Alexis Michalik, který za svou hru o Edmondovi Rostandovi získal hned 7 nominací. Komedie *Edmond*, kterou úspěšně uvádí Théâtre du Palais-Royal, je nominována v kategoriích: Nejlepší komedie roku, Nejlepší inscenace v soukromém divadle, Nejlepší režie (Alexis Michalik), Nejlepší scénografie, kostým a light design (Juliette Azzopardi, Marion Rebmann, Arnaud Jung), Nejlepší herec ve vedlejší roli (Pierre Forest) a Objev roku pro mladého herce (Guillaume Sentou). Alexis Michalik je za hru nominován na Nejlepšího žijícího frankofonního autora roku.

Více o hře:

EDMOND (2016)

Alexis Michalik

Překlad: Irena Novotná

Žánr: komedie

Obsazení: variabilní (12 postav)

Paříž, prosinec roku 1895. Tehdy se odehrává hra *Edmond*, její hrdina – Edmond Rostand – má necelých třicet let, dvě děti a za sebou pár nepřilíš povedených pokusů o vstup do světa umění. V té chvíli přichází

Constant Coquelin, divadelní hvězda první velikosti, a vybízí mladého autora, aby napsal nový text. Edmond, podporován manželkou Rosemondou, přijímá. Blíží se však premiéra a inspirace je v nedohlednu. Jasně je pouze to, že bude psát o Cyranovi z Bergeracu. Naštěstí mu osud sesílá múzu v podobě hezké garderobiérky, život se prolne s tvorbou. Potom už jde vše ráz na ráz, obrazy se spojují v poutavý příběh a veršovaný *Cyrano z Bergeracu* je na světě! Premiéra se zapíše do dějin a znamená ohromující úspěch!

Alexis Michalik je brilantní vypravěč s darem vtáhnout diváka do víru o překot běžících událostí. Nabízí fantazii, vtip, inteligenci. Komédie *Edmond*, tato pocta umělecké tvorbě, je toho důkazem.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

STÜCKE 2017 – NOMINACE

Ve dnech 13. 5.–3. 6. 2017 se uskuteční 42. divadelní dny v německém Mülheimu, Mülheimer Theatertage. O prestižní cenu Mülheimer Dramatikerpreis, která je spojena s částkou 15.000 Euro, budou soutěžit tyto inscenace:

Elfriede Jelinek

Wut

Münchner Kammerspiele

Olga Bach

Vernichtung

Konzert Theater Bern

HE

Anne Lepper

Mädchen in Not

Nationaltheater Mannheim

Milo Rau

Empire

Zürcher Theaterspektakel / Schaubühne Berlin

Clemens Setz

Vereinte Nationen

Nationaltheater Mannheim

Konstantin Küsspert

europa verteidigen

E.T.A.-Hoffmann-Theater Bamberg

Ferdinand Schmalz

der thermale widerstand

Schauspielhaus Zürich

Tučně vyznačené tituly jsou v německém originále elektronicky k dispozici v DILIA.

HE

Rozhovor

ANNA SAAVEDRA

MÁM RÁDA
EXPERIMENTÁLNĚJŠÍ
FORMY

„Tato hra je věnována mé ženě a já jsem zde jen v roli vedlejší, i to se může stát,“ říká postava Václava Havla ve tvé divadelní hře s názvem *Olga (Horror z Hrádečku)*, která získala titul Nejlepší poprvé uvedená česká hra roku 2016. Jak se ti podařilo z *Olgy Havlové*, která vždy stála tak trochu ve stínu svého muže, vytvořit hlavní hrdinku?

Často jsem přemýšlela, co by řekla sama Olga Havlová tomu, že má být hlavní postavou divadelní hry. Nevím, zda by se jí to dvakrát líbilo, možná by se tomu od srdce zasmála... Každopádně Olga Havlová je hlavní postavou, která svému údělu všemožně uniká, protože ji to vlastně trochu šťve. Na druhou stranu v situacích, kdy se cítí fajn, v neformální atmosféře a obklopena přáteli, si to celkem užívá.

Text hry jsi připravovala několik let. Jak probíhala příprava a samotné psaní? Kolik času jsi věnovala například rešerším a které materiály tě nejvíc zaujaly?

Materiálů bylo hodně, mě zajímaly hlavně detaily, které stavěly obecně známé věci do poněkud jiného světla, aby byly nějak lidsky uchopitelné – a samozřejmě dobový kontext, fascinující i rozporuplná druhá polovina dvacátého století. Líbil se mi dokument Andrey Sedláčkové *Život podle Václava Havla a Bez ohňů je underground* Mejly Hlavsy, protože Plastici jsou moje oblíbená kapela, takže tu část o Havlových a undergroundu jsem si užila.

Díky inscenaci *Olga (Horror z Hrádečku)* si mohou diváci připomenout osobnost *Olgy Havlové* a dobu, ve které žila. V čem podle tebe nejvíc spočívá její odkaz?

Těžko říct něco, co by nevyznělo jako klišé... Ale zkusím to. Myslím, že odkaz *Olgy Havlové* je v jejich předrevolučních postojích vůči totalitní moci, po revoluci pak v její nadační činnosti, která byla snahou o narovnání vztahu

české společnosti ke zdravotně a sociálně handicapovaným. V ní Olga Havlová zúročila tím nejlepším způsobem potenciál role první dámy, která jí byla přisouzena. Ale sympatické na tom je, že tato její iniciativa vznikla přirozeně, v okruhu jejích blízkých přátel, a vycházela z potřeb, které posttotalitní česká společnost měla. Tedy nikoli jako nablýskané formální gesto nové první dámy, ale jako nutná pomoc potřebným. Ostatně sama Olga Havlová do života vstupovala s handicapem jak zdravotním, tak sociálním – a obojí se jí podařilo překonat.

Herečka Pavlína Štorková, která je představitelkou Olgy Havlové v inscenaci Divadla LETÍ, získala za tuto roli hned několik ocenění, vedle Ceny divadelní kritiky za nejlepší ženský herecký výkon také nominace na Cenu Divadelních novin a Thálii. V čem je podle tebe její výkon mimořádný?

Z mého pohledu je Pavlína Štorková v roli Olgy úžasně autentická, živá. Díky ní je z inscenace cítit citlivost a opravdovost, jindy zase humor, hravost, nadhled a šibalství – na těch správných místech. A také mimořádná vnitřní síla a zároveň pokora a praktičnost. Mám velkou radost, že se Pavlíně dostalo ocenění, která si zaslouží.

Hra *Olga* je opět po formální stránce zajímavá, podobně jako např. tvá hra *Tajná zpráva z planety matek*. Baví tě pohrávání s formou nebo máš raději klasicky psaná dramata?

Popravdě mám raději experimentální formy, v nichž koexistují žánrově různé textové plochy. Nejvíc je to asi vidět ve hře *Tajná zpráva z planety matek*, to je taková koláž velmi různorodých textů včetně slovníku, antropologické eseje, záznamů snů, fiktivní ankety. Významovým těžištěm takové hry je pak prostor, který vzniká mezi těmito textovými plochami.

Ve svém portfoliu máš jednak hry původní, ale také takové, které jsi napsala na objednávku konkrétních divadel, mezi kterými jsou i adaptace, např. *Jana Eyrová* ve Slovenském národním divadle nebo *Gazdina roba* ve Slezském divadle v Opavě. Jaký způsob psaní pro divadlo ti nejvíc vyhovuje a proč?

Především cítím potřebu s námětem nějak vnitřně souznít, a to i co se týče adaptací. Vědět, co přesně chci v dané látce tematizovat, kam ji posunout a co k ní můžu přidat ze své vlastní zkušenosti. Dřív jsem nakládala s texty předloh celkem drasticky, teď už jsem smířlivější.

Tvé hry jsou často zaměřené na témata, která by se dala označit za „ženská“ nebo dokonce feministická. Uráží tě tohle označení? Máš pocit, že existuje něco jako „ženská autorka“ nebo tenhle pojem považuješ za nekorektní nebo dokonce nesmyslný?

Vycházím z toho, že genderová identita by v tvorbě neměla být determinantem, ale volbou. Tedy mohou být „ženskou autorkou“, ne automaticky proto, že jsem žena, ale protože se zabývám genderovou tematikou. A tou jsem se zabývala často, ať už jde o téma mateřství, nových singles, domácího násilí – na ženách i na mužích. Protože žijeme ve společném světě.

Ve hře *Tajná zpráva z planety matek* (*Mamma Guerilla*), která vznikla také v rezidenčním programu Divadla LETÍ tentokrát pro brněnské HaDivadlo, ses vyrovnávala se svou novou úlohou matky. Mezitím se ti narodil další syn, plánuješ tyto nové zkušenosti opět zúročit v nějakém uměleckém díle?

Myslím, že hra *Tajná zpráva z planety matek* je o mateřství v širší rovině, než je pouze osobní zkušenost. Mateřství je téma, které se týká nás všech, ne všichni/všechny máme děti, ale všichni jsme dětmi svých matek. Je

to zkušenost prvotní, hluboká, archetypální, proto se odráží v mytologii, náboženství, ve všech kulturách světa. A samozřejmě také oblast plná společenských stereotypů, kterým jsem se chtěla podívat na zoubek. Hra byla pro mě takovým dobrodružným experimentem, ale momentálně necítím potřebu se k tomuto tématu vracet.

V brněnském HaDivadle jsi působila také jako dramaturgyně. Ze které pozice se nejraději zapojuješ do divadelního dění? A čím tě divadlo jako takové přitahuje?

Upřímně řečeno jsem se k divadlu dostala úplně náhodou. Odjakživa píšu, ale byla to hlavně poezie a různé kratší texty, které jsem spojovala s autorskou muzikou – klavírem, kytarou, pak přišel akordeon. Takže jsem chodila různě po hospodách, hrála a říkala ty svoje texty – a pak přišlo autorské divadlo Ateliér, které staví hodně na improvizaci. Pak Studio Dům Evy Tálské. Na scéně jsem trpěla jak zvíře, protože jsem hrozně plachej člověk, taky nešikovnej, když mám nějak koordinovat pohyb nebo nedej bože tančit. Tak se ze mě stal dramaturg. Ale můj prvotní zájem se ani po letech nezměnil – to jest – dělat muziku a hlavně psát.

Existuje nějaká látka, která tě přitahuje, ale ještě jsi na ni nenašla odvahu? Někaké divadlo, ve kterém by sis přála mít uvedenou hru? Někaký konkrétní režisér, který by ji měl režirovat, nebo herec, který by v ní byl obsazen? Zkrátka máš nějaké nenaplněné divadelní sny?

Dá se říct, že Cenou divadelní kritiky byly moje divadelní sny úspěšně završeny, ale když se odvážím být neskromná, tak by mě potěšilo, kdyby ty zdařilé překlady mých her taky našly svoje uplatnění...

ANNA SAAVEDRA (*1984)

Narozena na pobřeží Baltského moře v česko-chilské rodině. Vystudovala divadelní dramaturgii na JAMU v Brně. Mezi léty 2011–2015 byla dramaturgyně brněnského HaDivadla. Je autorkou divadelních her *Dům U Sedmi švábů*, *Česká měna*, *Tajná zpráva z planety matek*, *Kuřačky a spasitelky*, *Dealeři fyzické lásky*, *Olga* (Horror z Hrádečku) a adaptací *Jana Eyrová/Trnové pole* a *Eva, Eva/ Gazdina roba*. Jako scénáristka se podílela na projektech divadla v sociální akci – *Paso a paso / Cesta zraněného bojovníka* – a *Samodiva – divadelní blues pro sólo matky*. Její hry a adaptace uvedlo Národní divadlo moravskoslezské, HaDivadlo, Divadlo LETÍ, Divadlo Feste, Slovenské národné divadlo, Slezské divadlo Opava a další. Pro Český rozhlas napsala pohádku *Hubert a čarodějův kufr*. Za svou hru *Kuřačky a spasitelky* získala 1. místo v soutěži o Cenu Evalda Schorma za rok 2011, za hru *Dům U Sedmi švábů* pak 3. místo v soutěži o Cenu Evalda Schorma za rok 2010. V roce 2013 byla její povídka *Ley lines* oceněna v mezinárodní literární soutěži Narraton V4 tournée. Hra *Tajná zpráva z planety matek* byla v roce 2014 ve svém německém překladu uvedena v Berlíně na festivalu Ein Stück: Tschechien, v témže roce v anglickém překladu také na Portland State University (USA). V roce 2017 získala za hru *Olga* (Horror z Hrádečku) Cenu divadelní kritiky v kategorii Nejlepší poprvé uvedená česká hra roku 2016.

Premiéry a užití děl

☆ první provedení
 🏠 česká premiéra

16. 1. 2017 🏠
 Východočeské divadlo
 Pardubice (Malá scéna ve dvoře)

Frédéric Sonntag
GEORGE KAPLAN
 Překlad: **Anne-Francoise**
Josephová, Natálie Preslová

26. 1. 2017 🏠
 Národní divadlo
 moravskoslezské Ostrava;
 Činohra (Divadlo Jiřího Myrona)
 Adolf Nowaczynski
CAR SAMOZVANEC
 Překlad: **Ladislav Slíva**

3. 2. 2017 🏠
 Branické divadlo Praha
Jean Franco
TŘETÍ DO PÁRU
 Překlad: **Jaromír Janeček**

3. 2. 2017 🏠
 Divadlo Letí Praha (Vila Štvanice)
Sibylle Berg
A PAK PŘIŠLA MIRNA
 Překlad: **Helena Eliášová**

4. 2. 2017 🏠
 Horácké divadlo Jihlava
Roy Kift
KABARET Z LÁGRU
 Překlad: **Dana Vlčková**

4. 2. 2017 ☆
 Divadlo J. K. Tyla Plzeň;
 Opereta / Muzikál
 (Malá scéna Nového divadla)
Jana Havlatová
O JENÍČKOVI A MAŘENCE
ANEB JAK TO DOBRĚ
DOPADLO

9. 2. 2017 ☆
 Národní divadlo Brno;
 Činohra (Reduta)
 Vladimír 518 – Karel Veselý –
 Tomáš Souček – **Braňo**
Holiček – Ilona Smejkalová
KMENY

12. 2. 2017 🏠
 JAMU Brno – Divadlo na Orli,
 hudebně-dramatická laboratoř
Jacques Brel – Gene Terruso
SVĚTLO POD CAFÉ BREL
 Překlad: Michal Zahálka

10 DIVADELNÍ ODDĚLENÍ – Premiéry

17. 2. 2017

Divadlo X10 Praha
(Strašnické divadlo)

Bernard-Marie Koltes

TU NOC TĚSNĚ PŘED LESY

Překlad: **Kateřina Lukešová**

23. 2. 2017

Divadlo Kámen Praha

Viktor Olegovič Pelevin –

Petr Odo Macháček

**PŘÍBLIŽNĚ DVAATŘICET
ZUBŮ**

24. 2. 2017v

Jihočeské divadlo České
Budějovice; Činohra
(Studiová scéna Na Půdě)

Maria Goos

OPONA!

Překlad: **Blanka Juranová**

25. 2. 2017

Divadlo Bolka Polívky Brno

Boleslav Polívka

ŠAŠEK A SYN

28. 2. 2017

MeetFactory Praha

Judith Hermannová –

Matěj Samec

POČÁTEK VEŠKERÉ LÁSKY

Překlad předlohy: **Petr Štědroň**

3. 3. 2017

Činoherní studio města

Ústí nad Labem

Jaroslav Rudiš – **Petr Pýcha**

LIDOJEDI

5. 3. 2017

Národní divadlo Brno;

Činohra (Reduta Brno)

Karel Schulz – **Lenka Lagronová**

KÁMEN A BOLEST

Úprava: **Marie Špalová**

8. 3. 2017

Buranteatr Brno

(Sokolský Stadion)

Lewis Carroll – Sabina

Machačová

ALENKA V ŘÍŠI ZNAKŮ

Překlad předlohy: **Jaroslav Císař**

11. 3. 2017

Městské divadlo Kladno;

Loutkové divadlo Lampion

Roald Dahl – Radek Beran

PREVÍTOVI

17. 3. 2017

Jihočeské divadlo

České Budějovice

David Hlaváč – Helena

Kebrtová – **David Košťák**

KRONIKÁŘI

26. 3. 2017

Činoherní studio Bouře Praha

(Divadlo v Celetné)

Gérard Bittou – **Michel Munz**

SMÍM PROSIT?

Překlad: **Jaromír Janeček**

VÝHODNÉ PROVOZOVÁNÍ HER – ZAPLACENÉ ZÁLOHY

Divadelní oddělení upozorňuje na možnost výhodného provozování her zahraničních autorů, kde již byla zaplacena záloha a dílo lze tedy do vypršení smlouvy provozovat pouze za příslušná procenta honorářů zahraničních autorů (k nim je samozřejmě nutno připočítat procenta pro překladatele, příp. úpravu). Seznam je řazen chronologicky, novinky jsou vyznačeny tučně. Pro amatéry všechny francouzské hry za zálohu 400,- EUR netto na 8% z brutto tržeb, garantované minimum 90 EUR netto za představení, a španělské hry za zúčtovatelnou zálohu 300–400,- EUR netto na 8% z brutto tržby.

Synopse zde uvedených her naleznete na internetové stránce www.dilla.cz/synopse.

JMÉNO AUTORA – NÁZEV HRY	% Z HRUBÝCH TRŽEB (ZAPLACENO DO)
Woody Allen – Prokletí žlutozeleného škorpióna	7,7% netto z btto (30. 11. 2017, profesionální divadla)
Woody Allen – Sex noci svatojánské	7,7% netto z btto (3. 6. 2017, profesionální divadla)
Woody Allen – Zahraj to znovu, Same	7,7% netto z btto (30. 6. 2019, profesionální divadla)
Robert Askins – Příšámůh	7% netto z btto (30. 9. 2018, profesionální divadla)
Ray a Michael Cooney – Tři bratři v nesnážích	6% netto z btto (31. 12. 2018)
Michael Cooney – Habaďůra, Nájemníci pana Swana	6% z btto (31. 12. 2018)
Noel Coward – Libánky ve čtyřech	7% netto z btto (8. 12. 2017)
Noel Coward – Rozmarný duch	7% netto z btto (28. 8. 2017)
Joe DiPietro – Famílie	7,7% netto z btto (30. 9. 2018, profesionální divadla)
Christopher Hampton – Nebezpečné vazhy	8% netto z btto tržeb (1. 4. 2020, profesionální divadla)
Joseph Kesselring – Jezinky a bezinky	8% netto z btto tržeb (1. 6. 2018, profesionální divadla)
Neil Labute – Tlustý prase	7,7% netto z btto (8. 4. 2019, profesionální divadla)
Martin McDonagh – Osiřelý západ	6,5% netto z btto tržeb (31. 12. 2018, profesionální divadla)
Bernard Shaw – všechny hry	9% z btto tržeb (do 1. 10. 2018)
Bernard Slade – Vzpomínky zůstanou	7% netto z btto (31. 12. 2019, profesionální divadla)
David Tristram – Opačné pohlavy	6% netto z btto (30. 6. 2018)

Pro usnadnění orientace v synopsích námi zastupovaných her připojujeme ke každé z nich grafické značky, které přiblíží charakter hry, žánr, obsazení atd.

TRHÁK – hry, které doporučujeme zvláštní pozorností, jsou totiž buď horkými novinkami nebo již zaznamenaly velké úspěchy na světových scénách.

KOMEDIE – hry, které je možno zařadit do žánru komedie.

HRY SE ZPĚVY, MUZIKÁLY – hry jednak hudebně dramatického žánru, nebo ty, které alespoň částečně obsahují zpěvy či tance.

HRY DOSTUPNÉ V ELEKTRONICKÉ PODOBĚ – hry, které máme k dispozici v elektronické podobě, a můžeme Vám je proto obratem poslat e-mailem.

KOMORNÍ HRY – hry s malým obsazením, maximálně do čtyř postav.

HRY VHODNÉ PRO AMATÉRY – hry vhodné pro profesionální soubory, ale zároveň dostupné i pro amatérská divadla.

HRY VHODNÉ PRO DĚTI A MLÁDEŽ, POHÁDKY – hry vhodné jednak pro dětské diváky, ale také pro mladé inscenátory, studentská, dětská divadla apod.

LOUTKOVÉ HRY – hry čistě loutkové, nebo i takové, ve kterých spolu s loutkami vystupují i živí herci.

NABÍZÍME

České hry

AUTOR S.D.CH. NOVĚ V DILIA

ALENKY PŘED ZRCADLEM (VÝZKUMNÁ ETUDA)

S.d.Ch.

Obsazení: 2 ženy

Dvě Alenky, jedna intuitivně a druhá pragmaticky založená, obě na doktorandském studiu, zírají do zrcadel před sebou, aby si vytrýsnuly oči pro svůj restaurátorský kšeft, totiž čištění Kafkovy hlavy, zrcadlové sochy Davida Černého. Dlouhodobým působením efektu odrazu se jim prohodí identity a ony díky vzácné konfrontaci mohou nahlédnout konečnou pravdu o svých uměleckých kvalitách a ambicích. I přes své studium ani Černého (spíš přímočařejší), ani Kafkovu (spíš autistickou) hlavu prostě nemají. Vždycky jim bylo divné, že vzdělání neznamená umění, teď jim to konečně může připadat i nespravedlivé.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

DIVADELNÍ BRNO

(HERECKÁ KOMEDIE, DRUHÁ ČÁST TZV. BRNĚNSKÉ TRILOGIE)

S.d.Ch.

Obsazení: 9 mužů, 1 žena

V Brněnské národní divadelní kavárně se u jednoho stolku postupně scházejí herci různých brněnských divadel, aby debatovali o připravované centralizaci brněnské divadelní scény. Zatímco zúčastnění probírají možnosti svých angažmá v novém systému, v ulicích města už se bourá první divadelní budova, neboť cílem centralizovaného vedení je hrát v jediné budově jedinou hru, Višňový sad. Začíná být zřejmé, že prosadit se v nových podmínkách nebude snadné, neboť jsou křížencem čistého kapitalismu a čistého socialismu. Herecký doyen, na kterého je myšleno s pozicí toaletáře začíná blouznit o své roli v neexistujícím Německém domě a opustí kavárnu následován herečkou Mirkou Šmějkalovou, která ho chce zachránit před špatným koncem. Ostatní se připravují na další druh vnější i vnitřní kolaborace, protože to už je úděl herců. Ještěže přijde herec dvacátník a nabídne všem vedlejší role v novém muzikálu. To je radosti!

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

DIVADELNÍK

(DIVADELNÍ MISANTROPIUM)

S.d.Ch.

Obsazení: 13 mužů, 2 ženy

Na jevišti běží Goldonihho Sluha dvou pánů, náhle je představení přerušeno policejním zásahem a za účasti majitele objektu, kterému spílají, jsou herci vyvedeni. Spílaným je Divadelník, který po odchodu policie vyzve divadelního vědce schovaného ve skříni, aby vylezl, a rozplétá se dialog, ve kterém vědec přemlouvá divadelníka, aby budovu divadla, kterou zakoupil, aby v ní bydlel a zabránil tím provádění divadla, znovunavrátil divadelnímu provozu. Divadelník vysvětluje, proč to není možné prostřednictvím velmi dobrých argumentů. Divadelní vědec stále naléhá, a snad i proto si Divadelník uvědomí, že v budově musí být po násilném vniknutí herců ukryt ještě dramaturg a režisér. Požádá policisty, kteří tu občas proběhnou, poněvadž v prostorách divadla hledají divadelníkova chráněnce, postiženého Venouška (oběť divadla, vždy herci ztýraného), aby oba našli a přivedli. Když policisté režiséra a dramaturga předvedou, nechá je Divadelník uvrhnout a připoutat do hlediště a vpustí do budovy nadřžené herce. Je to moc pěkné.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

DOKONALOST (MYSTICKÁ TELENÓVELA JAKO ZROZENÍ MÝTU)

S.d.Ch.

Obsazení: 3 ženy

Mladší dcera Marie objedná pro svou starší sestru Magdu a jejich Matku balíček nejrůznějších wellnessových procedur, protože má pocit, že jsou obě zanedbané a měly by být dokonalé. Během zdlouhavých procedur se v důsledku rozhovoru těchto tří žen, točičiho se kolem jejich nepřítomného otce a manžela, ukáže, že potřebují spíš balíček hromadné psychoterapie, který Marie ochotně zakoupí, ale poslední položky psychické péče se už neúčastní, neboť umírá na následky nadměrného používání solaria (7krát týdně). Poslední terapie je zrozením mýtu. Magda a Matka, jako lovná zvěř ukryté ve stohu sena uprostřed zasnéžené pláně, naslouchají hlasům lovců, kteří je obklopili. V jednom z hlasů rozpoznají hlas otce a manžela. Vzhledem k tomu, že Magda Matku do stohu nesla na zádech a zanechaly tak ve sněhu jen jedny stopy, vyvolá Matka, namísto toho, aby se za dceru obětovala, losování o to, která z nich vyjde ven a ukojí tím loveckou vášně shromážděných mužů. V zásvěti mrtvá Marie na závěr vypráví během holení nohou bulharský mýtus o ženském protějšku Dávla, který, jak se ukáže, je skrytým půdorysem celé hry.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

DUCHOVNÍ SMRT V BENÁTKÁCH (JEVIŠTNÍ MORTALITA O ZÁNIKU MASKULINITY)

S.d.Ch.

Obsazení: 10 mužů, 4 ženy (variabilní)

Znuděný Baronet žije v Benátkách, všechno už zažil, kromě smrti a smrti, a tak si nechá zavolat Smrt, které se zdaleka tolik neděsí. Když od ní zjistí, že by si jako mrtvý svůj zánik nepamatoval, přijme její nabídku k prožitku duchovní smrti. Ten se projeví zánikem baronetovy vůle, kterou nahradí vůle bytosti, které se vedle umělců nejvíce obává, ženy. Zlomený držitel čestného titulu se ožení a stane se ubohým stínem bývalého maskulinního hegemonu. Hra byla mezinárodní komisí mezinárodního divadelního festivalu označena jako genderově nekorektní, což je svatá pravda.

Hra získala v roce 2013 Cenu Alfréda Radoka.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

FANTOM MORGALU (UMĚLECKÁ KOMEDIE, PRVNÍ ČÁST TZV. BRNĚNSKÉ TRILOGIE)

S.d.Ch.

Obsazení: 13 mužů, 3 ženy

V Moravské galerii se začnou ztrácet celé výstavy, přes noc. Artefakty však nejsou nikdy daleko, nýbrž v toaletních mísách galerie. Řádění fantoma Morgalu přijíždí řešit ministr kultury a profesor Milan Knížák, který navrhuje čelit nepřijemné situaci výstavou vlastních prací, což je přijato skoro s povděkem.

V druhém aktu se v ohavné kavárně Místodržitelského paláce rozbíhá zajímavá konfrontace brněnské kulturní fronty s problémem zachování této hnusné kavárny. Tato marginálie demaskuje hlubší problémy brněnské kultury, třeba, že se zabývá margináliemi. Nejvíce proti všem nešvarům bouří Nonkomformní autodidakt. Scénou občas probíhá lobující účastník výběrového řízení na post ředitele Moravské galerie Press. Všichni jsou zvědaví, jestli výstava profesora Knížáka odolá vandalskému nájezdu fantoma.

Na začátku třetího aktu se ukáže, že odolala, protože v míse je sám emeritní ředitel Národní galerie Knížák a už tam není na jeho artefakty místo. Naštěstí vchází čerstvě zvolený ředitel Morgalu, kterým se stal buřičský Nonkomformní autodidakt s jasnou koncepcí: Nic neměníme!

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

Jelení příkop (FUNERÁLNĚ APOKALYPTICKÉ EVANGELIUM)

S.d.Ch.

Obsazení: 3 muži, 1 žena

Vpředvečer všeobecně očekávané apokalypsy se koná státní monstropřehb a ke všemu má hlavní hrdina Dramatik Hiršberský narozeniny. Z jeho bytu je výhled na Hradčany, kde má v Jelením příkopu s úderem půlnoci v rámci apokalypsy dojit za krásných nebeských efektů k tzv. dimenzionálnímu skoku, kterým se lidstvo přenesne na jinou úroveň bytí. Jenže se neví kdo a za jakých podmínek.

Hiršberský spolu se svou partnerkou herečkou Katzovskou se snaží tyto podmínky vymyslet a naplnit, a zároveň sledují průběh monstropřehby ve sdělovacích prostředcích. Ten však začne Hiršberskému připomínat jeho vlastní dramatický text o apokalypse, ve kterém si možnost dimenzionálního přechodu přivlastní úzká mocenská elita. Toto podezření mu potvrdí i výtvarník scény Homoděj Abba, a když se oba muži s tímto svinstvím smíří, přislíbí Abba Hiršberskému vytvořit za oknem jeho bytu divadelní iluzi efektů otevření dimenzionálního prahu, aby ještě před nevyhnutelnou smrtí ušetřil milovanou herečku Katzovskou strašného zklamání. Ta však před realizací plánu, ve chvíli kdy okolo domu prochází monstropřehbní průvod, vyskočí z okna na projíždějící katafalk, neboť se rozhodla zachránit vdovu, která byla uzavřena do monstreakve spolu s nebožtíkem.

Hra končí jakýmsi resetem. Rozjíždí se znovu, ale nějak jinak, posunutěji, poučeněji, z větší skepse. Inu, vývoj.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

KATOLICKÝ SEN LIDSKÉHO ČLOVĚKA (INICIAČNÍ FRAŠKA)

S.d.Ch.

Obsazení: 6 mužů, 2 ženy

Lidský člověk je farář a amatérský speleolog, který najde cestu na dno propasti Macocha bez použití lan, ale nemůže zpátky. Mariánské zjevení mu zjeví brzkou smrt umrznutím (je Štědrý den) a prozradí mu tajemství jeho reinkarnační pouti, totiž, že se jako trouba už celé životy a věky motá okolo Macochy a nikam to nevede a nikdy ani nepovede. Zjevení vyhasne a Lidský člověk zemře a jeho duše přejde do zásvěti vstříc dalšímu vtělení. Než se však stačí napít z pramene zapomnění, objeví se tajemný Švec ducha, který jí v tom zabrání. Je to jakýsi zásvětní diverzant připomínající filozofa Ladislava Klímu. Předá nešťastné duši instrukce, které by mohly příští vtělení učinit posledním a ona mohla opustit kruh věčného rození a umírání. Jde o to, že se musí nějakým záhadným způsobem pokusit ve svém dalším životě potkat samu sebe. Po instruk-táži nechá Švec duši z pramene napít, aby se mohla znovuvtělit.

Lidský člověk se narodí jako loutkoherec, kterého závěrečné jednání přivádí na divadelní festival, kde je pod hrozbou odeření honoráře přinucen pořadatelem sehrát ve svém divadélku situaci, která ho upomene na jeho předchozí životy a vůbec na celý reinkarnační plán. Lidský člověk je osvobozen.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

LITERÁRNÍ UMĚNÍ EXHUMACE (AKTOVKA V PORODNICI)

S.d.Ch.

Obsazení: 2 muži, 1 žena

Ve vstupní hale porodnice se setká Literát s Exhumátorem. Nečekají, že se něco narodí, ale probírají plán vyexhumování vyšehradského Slavína za účelem přepsání české literatury. Literátovy nelitostné tirády na adresu oficiálních umělců postupně přecházejí ve zdrcující instruktaž v podání Exhumátora, který postup exhumačních prací popíše jako vysoké umění a zastíní Literátovy intelektuální výboje drtivostí fyzické praxe.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

S.D.CH. (1970)

Autor dramatických a prozaických textů, pamfletista a kolážista, tvůrce komixu Varlén. Spolupracuje s časopisy A2, Umělec, Svět a divadlo a serverem A2alarm. Člen platformy *Dogma Spitfire* pro rozvíjení kulturně-diverzních principů v umělecké tvorbě. Za svou hru *Zátiší ve Slovanu* získal Cenu Alfréda Radoka za rok 2012 a za drama *Duchovní smrt v Benátkách* Cenu Alfréda Radoka za rok 2013.

Divadelní realizace:

Zátiší ve Slovanu (Divadlo Husa na Provázku, režie Michal Hába, 2012)
Duchovní smrt v Benátkách (Národní divadlo Brno – Reduta, režie Barbara Herz, 2015)

Divadelní Brno (kavárna Reduty, režie Barbara Herz a S.d.Ch., 2015)
Poslední husička (Dejvické divadlo, režie Abdulkarim Malik, 2015,
 v rámci Cen Ferdinanda Vaňka)

Dokonalost (HaDivadlo, režie Barbara Herz, 2016)

Rozhlasové realizace:

Ze všech sirek poslední zápalka (ČRO Vltava, režie Petr Vodička, 2014)

Pro Pajšl (ČRO Vltava, režie Markéta Jahodová, 2014)

Revize aneb Pochodeň bez čísla (ČRO Vltava, režie Martina
 Schlegelová, 2015)

K uvádění svých dramatických textů provozuje Dramatický seminář Varlén.

DARDA

Irena Dousková

Žánr: komedie

Obsazení: 6 mužů, 2 ženy (variabilní)

Helenka Součková, hrdinka románů Ireny Douskové *Hrdý Budžes* a *Oněgin byl Rusák*, dospěla, je herečkou v pražském divadle, hraje v populárních seriálech, má dvě děti, několik věrných kamarádů, vzpomínky na otce pohřbeného v Izraeli a neztratila smysl pro humor. Což je zvláště obtížné v situacích, do kterých se nečekaně dostane. Nejdříve ji opustí manžel Jindřich Darda, protože si, zcela pragmaticky, najde mladší milenkou. Po trápeních s rozchodem následuje další darda – Helena závažně onemocní a prožívá stavy, které zná každý těžce nemocný člověk.

Závěrečná část úspěšné trilogie Ireny Douskové opět s jasnými autobiografickými rysy měla premiéru v roce 2012 v Divadle Na Jezerce.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

JAKO ZA ŽIVA (2008)

Helena Eliášová

Žánr: komedie

Obsazení: 5 mužů, 2 ženy

TEREZA: (nešťastná) Nebe, bože, nebe... Za co? Za co?

BŮH: Chtěly jste snad do pekla? – Chci říct, že... že vaše hříchy jsou drobné... zanedbatelné... ehm ...nepatrné... Ano! Zcela nepatrné...

TÝNA: Tak tos neviděl všechno.

BŮH: (blekotá) Odpouštět je... je... přeci... božské. Je to má práce. Přece jste nechtěly do pekla! Hrozná místo. Hruža hrůz. Nesmutněte, děvčata. Jste u mě! Jste v nebi! Není to báječné!

TÝNA: Navěky... Navěky tady... Co tady budeme dělat? Tak dlouho.

Zpocená těla se vlní v rytmu, mojito stoupá do hlavy, mysl odlétá kamsi do vesmíru. Po chvíli padají na špinavé záchodové kachlíky – Tereza a Týna. Jsou na začátku nebo na konci svých cest? Do nebička nebo do peklička? Je to Bůh či Dábel, kdo stojí před nimi? Je Bůh už z nebe celý unuděný? A opravdu je peklo jen špinavý, zakouřený, přeplněný bar? A kde je Ozzy Osbourne?

Apokalyptická fantaskní komedie *Jako za živa* je lehce šílený výlet ze země do nebe, odtud do pekla a zase zpět.

Hru v režii Tomáše Svobody premiérově uvedl Český rozhlas v rámci cyklu hry a dokumenty nové generace (2009).

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

ZAVĚSTE, OMYL (2016)

Jan Kameníček, Lucille Fletcherová

Žánr: činohra

Obsazení: variabilní

Promiňte, omyl, je jedna z nejslavnějších rozhlasových detektivních her, která se krátce po své premiéře dočkala mnoha rozhlasových repríz. Její autorka, scénáristka Lucille Fletcherová použila k vystavění napínavé detektivky oblíbený rozhlasový fenomén – telefonní přístroj. Jeho prostřednictvím se hlavní hrdinka hry, paní Stevensonová, dozví o chystané vraždě, ale ještě dlouho jí není jasné, koho se hrozba vlastně týká... Hra je bravurní monodrama (u nás v televizní inscenaci v 60. letech s Jiřinou Šejbalovou v režii Jiřího Weise). Tato dramaturgie využívá divadelní prostor pro více herců a změn prostředí. Je nutno si uvědomit, že ve čtyřicátých letech telefonní technika fungovala jinak, než dnes v době moderních přístrojů. Přesto téma osobnosti (psych. alienace) je stále více aktuální, a i dnes horrově mrazí.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

NABÍZÍME

PŘELOŽENÉ zahraniční hry

SVOLENÍ (PERMISSION, 2014)

Robert Askins

USA

Překlad: Martin Satoranský

Žánr: komedie

Obsazení: 2 muži, 2 ženy

Eric a Cyndy se v životě ještě hledají. Rozhodnou se, že budou následovat příklad svých přátel Zacha a Shelley a své manželství založí na „Křesťanské domácí disciplíně“. Přenastavení vlastních životů a svého svazku v duchu nového morálního kódu však převrací naruby vše, co o sobě věděli a dosud brali jako samozřejmost. A nejdůležitější otázkou jejich vztahu se pomalu stává: Kdo má ve skutečnosti v jejich soužití větší moc.

Nová komedie oceňovaného amerického autora s nadhledem sleduje snahu opět najít řád v chaosu, který zachvátil novodobé pojetí vztahu.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

JACQUES DANIEL (2016)

Laurent Baffie

Francie

Překlad: Jaromír Janeček

Žánr: komedie

Obsazení: 2 muži, 1 žena

Jacques: Měl jsem tady dneska večer rande s jednou ženskou. Už přes hodinu na ni čekám.

Daniel: Kdo je to?

Jacques: Víím jen, že se jmenuje Julie. To moje děti trvaly na tom, abych si dal inzerát. Po dvou letech smutku říkají, že je nejvyšší čas začít nověj život. Ale já na to moc nevěřím, a jak je vidět, Julie taky ne.

Barový pult, láhev whisky, jedna, druhá, třetí... a tři osamělí lidé. Jednomu zemřela žena a ve svém žalu je neutěšitelný, druhého jeho žena podvádí, z čehož je v hluboké depresi, a k tomu je tu i osamělá servírka s bohatou minulostí. Podivná trojice se navzájem svěřuje se svými starostmi a k tomu jim hraje obstarožní juke-box známé melodie.

V Paříži velmi úspěšná komedie, obzvláště pak, když se jedna z postav jmenuje Jacques a druhá Daniel.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

SMITH & WESSON (2014)

Alessandro Baricco

Itálie

Překlad: Karina I. Havlů

Žánr: činohra

Obsazení: 2 muži, 2 ženy

SMITH: Takže schůzka je u konce. Slečno Greenová, budete z Niagarských vodopádů padat v sudu od piva.

RACHEL: Doufám, že bude aspoň nověj.

SMITH: Uvidíme, co se pro to dá udělat.

Po velmi úspěšné hře *Novecento*, která se hraje na českých pódiiích již víc než 10 let a za kterou v roce 2006 David Prachař a v roce 2016 Radim Madeja získali cenu Thálie za hlavní mužskou roli, přichází italský autor Alessandro Baricco s další neméně zajímavou a originální hrou *Smith & Wesson*. A opět se vrací do historie. Tentokrát se děj odehrává na začátku minulého století u Niagarských vodopádů. A tam se protkají osudy tři zcela rozdílných postav. Místní obyvatel pan Wesson, zvaný Rybář, který se zde narodil a který podobně jako jeho otec vytahuje z vody nešťastníky, kteří se sem přijeli rozloučit se životem a skočili do vodopádů. Pak se objeví pan Smith, zneuznaný vynálezce, který je hledaný pro podvody v několika amerických státech, a víceméně se sem přijel „schovat“ před věřiteli a pokusit se o štěstí. Mimo jiné se zabývá meteorologií a vytváří jakési tabulky, jaké bylo počasí v minulosti na různých místech, aby na základě těchto údajů mohl předpovídat počasí zde. Ve stejnou dobu se tu objevuje mladá, talentovaná novinářka, která má v hlavě bláznivý nápad, jak se proslavit. Chce totiž skočit do Niagarských vodopádů, ale nikoliv aby spáchala sebevraždu, ale aby ten „velký skok“ přežila a proslavila se. Prakticky nikdo z nich není se svým životem spokojený, a chtěli by si konečně vydobýt trochu uznání a také trochu slávy. Oba muži se po krátkém váhání

nechají přesvědčit a společně začnou realizovat novinářčin plán. K překonání vodopádů zvolí velký vodotěsný pivní sud, který uvnitř náležitě upraví. Poté vstupuje do hry ještě jedna postava, již poněkud starší, ale stále elegantní a šarmantní paní Higginsová, majitelka místního hotelu. Ta celou akci financuje s výhledem na případné zisky ze samotného výtěžku a z následné reklamy na svůj hotel. Bohužel příběh končí tragicky, mladá novinářka skok nepřežije a oba její partneři se raději „přestěhují“ do Mexika. Paní Higginsová poprvé v životě otevře své srdce a v předposlední scéně vypráví celý příběh tak, jak ho prožívala ona sama. Pánové Smith a Wesson se pak snaží realizovat jedno z poněkud bláznivých přání tragicky zesnulé Rachel a opatří si pojízdnou střelnici, se kterou začínají objíždět své nové útočiště – Mexiko.

Hra je napsána velmi vtipnou formou, samotné dialogy mezi poněkud zemitým a nevzdělaným panem Wessonem a na druhé straně poměrně vzdělaným a velmi kultivovaně se vyjadřujícím panem Smithem určité vyvolávají u obecenstva salvy smíchu. Hra sice nekončí happy endem, ale závěrečná část, ve které se již oba hrdinové nalézají na cestě po Mexiku, opět vyvolá úsměv na tváři a poněkud oslabí dojem z tragické smrti Rachel. Jako podtext z této hry je cítit zejména z vyprávění paní Higginsově vzkaz všem těm, kteří žijí, jak sama uvádí, uzavření ve skořápce svého vlastního strachu a obav, aby tu skořápku rozbili a pokusili se „opravdu“ žít, a ne jenom přežívat.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

NOVECENTO

Alessandro Baricco

Itálie

Překlad: Karina I. Havlů

Žánr: monodrama

Obsazení: 1 muž

Opravdu byl nejlepší. My jsme hráli hudební skladby, ale on byl jiný. On jenom hrál... Dokud skladbu nezahrál on, nebyla, chápete? Prostě neexistovala. A když se zvedl od piána, zmizela... zmizela navždy... Danny Boodmann T. D. Lemon Novecento. Když jsem ho viděl naposledy, seděl na bombě. Skutečně. Seděl na takhle veliké nálož dynamitu. To je na dlouhé povídání... Říkával: Dokud máš po ruce nějaký dobrý příběh a někoho, komu jej vyprávět, tak na tom opravdu ještě nejsi špatně." A on měl... jeden dobrý příběh. On sám byl tím dobrým příběhem. Sice bláznivým, ale krásným... A ten den, kdy seděl na té nálož dynamitu, mi ten příběh daroval.

Na samotném počátku roku 1900 našel starý námořník na zaoceánském parníku v krabici od citronů nemluvně. Začali mu říkat Lemon, tedy Citron. Citron objevil v restauraci první třídy klavír, usedl k němu, ponořil ruce do bílých a černých tónů a rázem vznikla legenda „Devatenáct set“.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

LÁSKO, VEZMEŠ SI MĚ? (SE TI SPOSO MI ROVINO, 2015)

Marco Cavallaro

Itálie

Překlad: Jessica Baldelli, Hana Baldelli

Žánr: komedie

Obsazení: 2 muži, 4 ženy

Co se stane svobodnému záletnému miliardáři, když požádá o ruku všechny ženy, které sváděl? A co teprve, když všechny tyto ženy vtrhnou jako náhlá bouře do jeho vily s úmyslem uspořádat svatbu, kterou jim slíbil, a přitom netuší o své vzájemné existenci? Nastává tak řada překérnic a navýsost komických situací, spojených se snahou majordoma Huga zabránit setkání těchto žen a především v jeho snaze předejít uzavření jakéhokoliv sňatku. Ubohý majordomus Hugo je tak nedobrovolně zapleten do lží a výmyslů svého pána. Ale jak z toho ven? O tom všem pojednává romantická, ztrřeštěná komedie italského autora Marca Cavallara. Je to velmi inteligentní a léty prověřená forma situační komedie, která je v poměru dva muži „proti“ čtyřem ženám zajímavá větším počtem žen než mužů, což může být pro dramaturgie různých divadelních souborů přitažlivé.

Komedie *Lásko, vezmeš si mě?* slaví v současné době v Itálii velké úspěchy.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

NEHYBNÍ (LES IMMOBILES)

Guillaume Cayet

Francie

Překlad: Michal Zahálka

Žánr: činohra

Obsazení: 1 muž, 2 ženy (obyvatelé – obecní radní, tři lovci)

Nenaděláš nic. Budou říkat: „zrovna přijeli“, „ty vodjinud“. Však uslyšíš. „Už votravujou“, „Sukni nenosí.“ Venkov, ten já znám.

Text Guillaumea Cayeta je výrazně inspirován severskou literaturou a stylem může připomenout například tvorbu Larse von Triera. Vypráví příběh obyvatel jedné vesnice, kam se nastěhuje mladý pár, který se snaží utéct před anonymitou velkoměsta. Přívál místních zvyklostí, jejichž dodržování je od nově příchozích tvrdě vyžadováno, začne postupně a nenápadně rozkládat jejich životní plány. Za každými dveřmi číhá starostova žena, za humny obcházejí lovci, kdesi v dáli snad prý zahlédli bohyni Dianu – a život na vesnici se může nenápadně stát děsivou noční můrou...

V březnu 2016 byla hra *Nehybní* představena formou scénického čtení v rámci festivalu Sněz tu žábu (režie: Linda Dušková). Scénické čtení bylo součástí projektu 8@8, který pořádá Divadlo LETÍ za podpory Dozorčí rady DILIA.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

PARFÉM V PODEZŘENÍ ANEB TY VOSY MAZANÝ... (PARFUM ET SUSPICION, 2016)

Bruno Druart

Francie

Překlad: Jaromír Janeček

Žánr: kriminální komedie

Obsazení: 1 muž, 5 žen

Ve městě je zavražděna poněkud skandální Irma Santos, která se do něho po delším čase vrátila. V její dlani policie najde útržek papíru se jménem „Martin“. Komisař Oscar Berthomieu pověřený vyšetřováním, muž stejně nestandardní jako jeho metody, se soustředí na pět sester Martinových, které se pravidelně každý čtvrtek scházejí na karty. Každá z nich je případ sám pro sebe, ale alibi, zdá se, nemá žádná z nich.

Úspěšná kriminální komedie *Parfém v podezření aneb Ty vosy mazaný...* nabízí mimořádnou hereckou příležitost pro pět hereček.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

HRY JESSE EISENBERGA V DILIA

THE REVISIONIST (2013)

Jesse Eisenberg

USA

Překlad: Lucie Ďásková

Žánr: činohra

Obsazení: 2 muži, 1 žena

David je klasický mladý muž své doby – zhýčkaný, nezodpovědný, vším pohrdající, neschopný se usadit. Ve snaze najít sebe sama se ocitne u své příbuzné v Polsku. Maria je žena, která má životní hodnoty založené na faktu, že přežila 2. světovou válku. Celý život touží být součástí své americké rodiny. Je to ale její rodina?

Úspěšná hra je druhým divadelním počinem na Oscara nominovaného herce Jesse Eisenberga, První uvedení v New Yorku v divadle Cherry Lane v roce 2013 bylo kritiky opěvováno. Zejména díky obsazení hlavní hrdinky Marie. Byla jí nestorka amerického herectví Vanessa Redgrave. Následně se hra dočkala několika uvedení i v dalších anglicky mluvených zemích.

Text se v současné době překládá. Anglický originál je k dispozici v DILIA.

THE SPOILS (2015)

Jesse Eisenberg

USA

Překlad: Lucie Ďásková

Žánr: činohra

Obsazení: 3 muži, 2 ženy

Bena nikdo nemá rád. Ani Ben sám se nemá rád. Šikanuje všechny kolem sebe, včetně svého spolubydlícího Kalyana, opravdového nepálského imigranta. Když Ben zjistí, že se jeho školní láska vdává za upjatého bankéře, rozhodne se zničit jejich vztah a získat ji zpátky.

Úspěšnou komedii, která nic neodpustí žádné ze svých postav, napsal na Oscara nominovaný herec Jesse Eisenberg, jenž mimo jiné zazářil ve filmu *Social Network*. První uvedení v New Yorku v divadle The New Group v roce 2015 zaznamenalo natolik nadšené ohlasy („*Je osvěžující opět vidět hru, která promlouvá přímo k mladé generaci*“), že se hra záhy v roce 2016 dočkala uvedení na West-Endu.

Text se v současné době překládá. Anglický originál dostupný v elektronické verzi v DILIA.

JESSE EISENBERG (*1983)

Americký herec, autor a dramatik. Přestože je veřejnosti znám především díky svým rolím, mezi než patří například ztvárnění Marka Zuckerberga ve filmu *The Social Network*, jako autor divadelních her není o nic méně oceňovaný. Svou první hru napsal na popud svého mentora, aby svůj talent využil při zpracování osobního tématu. Eisenberg napsal hru

The Revisionist o arogantním ale uvnitř nejistým romanopisci, který se snaží zbavit tvůrčí krize, zatímco je na návštěvě u své starší židovské příbuzné v Polsku. Hra se úspěšně hrála na Off-Broadwayi v Cherry Lane Theatre s Vanessou Redgrave v hlavní roli. Posléze se na Broadwayi uváděli jeho další dvě hry *Asuncion* (2011) a *The Spoils* (2015). Ve všech svých hrách také sám účinkoval. Eisenberg píše o tom, co sám nejlépe zná. Jeho postavy jsou často narcističtí, ukňouraní všeznalkové, které je těžké si oblíbit, ale téměř nemožné přestat sledovat.

MANŽEL MÉHO SYNA (IL MARITO DI MIO FIGLIO, 2009)

Daniele Falleri

Itálie

Překlad: Jessica Baldelli, Hana Baldelli

Žánr: komedie

Obsazení: 5 mužů, 3 ženy

Zítřka se budou brát Giorgino a Michal (alias George & Michael)!

Bez zábran, s poctivostí a hrdoostí se dva chlapi rozhodnou pozvat svoje rodiče, aby jim odhalili nejen svoji homosexualitu, ale také blížící se svatbu. Toto oznámení však způsobí výbušnou situaci. Ze svatby, po komických zápletkách, nakonec sejde. Mezi přítomnými páry vybuchne roztržka z důvodu utajované vzájemné nevěry a spustí lavinu nečekaných komických situací a rozverností. Postupně odhalíme, že vlastně každý z rodičů schovává ve skříní, jako načasovanou bombu, nějakého toho kostlivce... Z toho vzniká celá řada brilantně vystavěných veselých situací, které se prolínají celým dějem hry. Plastičnost děje i postav je vytvořena

v několika rovinách s velkou citlivostí, která nabízí režii i hercům výtečné tvůrčí možnosti.

Manžel mého syna je velmi aktuální hra, která si se zaujetím a citem pro dramatickou akci všímá současné vztahové problematiky určitých společenských skupin, ale především velmi citlivě a s nadhledem nastavuje divákovi zrcadlo v podobě komických situací v rodinách, které zjistí, že jejich synové jsou homosexuálové a plánují mít svatbu.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

BROUK V HLAVĚ

Georges Feydeau

Francie

Překlad: Milena Tomášková, Josef Tomášek

Úprava: Zdeněk Zelenka

Žánr: komedie

Obsazení: 7 mužů, 3 ženy

Oblíbenou situační veselohru, která je ideálním textem pro herce s výrazným komediálním talentem, upravil scénárista a režisér Zdeněk Zelenka pro komornější pojetí. Absurdnost matematicky vystavěného děje, který se odehrává jak ve vznešeném salónu pana Chamsboisyho, tak v hodiňovém hotýlku „U něžné kočičky“, zachoval, výrazně však upravil počet postav, a to z původních 15 na 10. Délka představení z obvyklých tří hodin je tak zkrácena na předpokládaných 2 x 50 minut, a to při respektování původního průběhu děje. Úprava však není jen pouhým proškrtáním textu, je novým autorským pojetím s domyšlenými situacemi a výrazně upravenými dialogy.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

OČI DOKOŘÁN (PLEIN LA VUE, 2012)

Jean Franco, Guillaume Melánie

Francie

Překlad: Jaromír Janeček

Žánr: komedie

Obsazení: 3 muži, 2 ženy

Věra je slepá, přesto (nebo právě proto) je úspěšnou tvůrkyní parfémů. Žije se svým přelétavým mužem a svým otcem, který si po smrti své ženy užívá „druhou pubertu“. Aby osoby v jejím okolí unikly její panovačné povaze, hrají před ní krutou hru. Její blízcí jí lžou a současně ji okrádají. Jednoho dne ale Věra podstoupí operaci a zrak se jí vrátí. Věra chce své blízké překvapit, a tak nikomu nic neřekne. Překvapení se odehraje, ale trochu jiné, než si myslela... Věra se rozhodne pomstít!

Oči dokořán je ve Francii velmi úspěšná komedie nabízející zajímavé herecké příležitosti.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

VESNICE BEZ MUŽŮ (EIN DORF OHNE MÄNNER, 1937)

Ödön von Horváth

Rakousko

Překlad: Michal Schnabl

Žánr: komedie

Obsazení: 8 mužů, 5 žen (kompars, řada vedlejších postav)

Od té doby, co byli všichni muži odvedeni do války s Turky, nežijí ve vesničce Selitše v daleké Transylvánii již žádní muži. Osamocené ženy marně doufají, že se do vesnice nastěhují muži noví. Ti však nepicházejí, a to

z jednoho prostého důvodu. Dámy nejsou úplně krasavice. Mladý pan hrabě ze Sibině však potřebuje, aby byla jeho pole řádně obdělávána a on tak nepřišel o nemalé výnosy. Ženy ze Selitše se rozhodnou jednat a vydají se až k samotnému uherskému králi Matyáši Korvínovi s prosbou, zda by jim neposkytl tři sta schopných mužů. Král jim vyhoví pouze pod jednou podmínkou. Musí mu být ze Selitše předvedeny tři nejkrásnější ženy, aby se ujistil, že v Selitše žijí samé krasavice. To je však nesplnitelný úkol, a proto se hrabě pokusí krále přelstít a vyšle k němu dámy, které mají se Selitší jen pramálo společného.

Komedie byla napsána v roce 1937 a premiéru měla ještě téhož roku v Novém německém divadle (nynější Státní opera) v Praze. „Veselohra v sedmi obrazech,“ jak ji sám autor označuje, je inspirována románem „Szelistye, vesnice bez mužů“ od maďarského romanopisce Kálmána Mikszátha. U Horvátha tolik oblíbené téma sociální kritiky ustupuje do pozadí a vzniká tak lehce pohádková divadelní hra s groteskním nádechem, jež vyniká bystrým vtipem, slovními hříčkami a ironií.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

MARIE

Ireneusz Iredyński

Polsko

Překlad: Ladislav Slíva

Žánr: monodrama

Obsazení: 1 žena

Herečka dostala obsáhlou předsmrtnou životní zpověď Marie, ženy, která umírá na rakovinu (a také na ni zemřela). Známý herečky, dramatik, z této zpovědi vybral podstatné části, a herečka je interpretuje, protože pisatelka chtěla, aby její zpověď – pro poučení jiným – zveřejnila.

Jde o příběh ženy, pocházející z chudého prostředí. Otec, dělník na pile, se poté, co její majitel a jeho zaměstnavatel po válce vstoupil do komunistické strany, stal sveřepým antikomunistou a horlivým katolíkem. Dceru, která vstoupila na střední škole do mládežnické organizace a jezdila po vesnicích agitovat pro nový režim, ztloukl a vyhnal z domu. Marii však přijali na medicínu, dostala kolej, zamilovala se do svého spolužáka, který s ní sdílel i nadšení pro socialismus. Když však v roce 1956 zapochyboval o správnosti svého snažení, z pocitu věrnosti idejím ho udala svým kolegům. Jeník byl vyloučen z fakulty, odveden k trestnému vojenskému oddílu a krátce nato zahynul při práci v uhelném dole. Marie dostudovala psychiatrickou specializaci, znovu se zamilovala, tentokrát do biologa Štěpána, porodila mu dceru Johanku, opustila místo asistentky na univerzitě a odjela se Štěpánem, kterému bylo svěřeno vedení šlechtitelské stanice, na vesnici. Věnovala se jen rodině a soukromým studiem si doplňovala své znalosti. Jednou si vyjela do města, setkala se tam se svým spolužákem z fakulty a prožili spolu vášnivou noc. Po návratu se z toho manželovi vyzpovídala a jako trest si sama vybrala odchod z manželství s tím, že i dceru, kterou milovala, ponechala v manželově péči. Prožívala pak spoustu milostných vztahů a jako psychologka spolupracovala s redakcí mládežnického časopisu, kam psala své životní rady mladým lidem. Nakonec se vrátila na univerzitu, napsala dizertační práci a seznámila se s dělníkem Petrem, který ovšem měl rád toulavý život, takže jejich spojení brzy skončilo, i když se Petr čas od času vracel a jezdili spolu i na dovolenou. Odešla znovu na venkov, tentokrát do malého městečka, kde pracovala jako psychiatrička v protialkoholní poradně. Svou pracovní fanatičností si však znepřátelila své kolegyně, protože o jejich rady byl mezi klienty menší zájem. Ve chvíli největšího utrpení tak zůstala sama, protože se se svou nemocí nechtěla z hrdosti svěřit ani těm, kteří by jí byli jistě rádi nablízku.

Autor hry svou hrdinku nezatrácuje, neobhajuje ani nelituje. Ponechává její příběh i při vši jeho lidské komplikovanosti jako jisté životní memento.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

MENTOR (DER MENTOR, 2012) ⚡ @ 👤

Daniel Kehlmann

Německo/Rakousko

Překlad: Iva Michňová

Žánr: činohra

Obsazení: 3 muži, 1 žena

Hra o dvou egoistech, potřebě uznání a zranitelnosti umělce. Stárnoucí autor Benjamin Rubin, který se proslavil jedinou divadelní hrou a pak se mu více než čtyři desetky let nepodařilo úspěch zopakovat, se má v rámci „mentorského projektu“ kulturní nadace za přítomnosti jejího starostlivého pracovníka Wangerrotha (který by ovšem sám byl raději umělcem) týden věnovat mladému ambicióznímu dramatikovi, Martinu Wegnerovi („hlasu své generace“), a pomoci mu při práci na jeho nové hře. Nerudný a ješitný Rubin není z akce nadšený, ale vysoký honorář potřebuje. Stejně tak Wegner se projektu účastní až po příslibu vysokého honoráře. Přijíždí i se svou ženou Ginou, která je naopak Rubinovou úspěšnou hrou a posléze i samotným autorem nadšená. Rubin Wegnerovo dílo tvrdě zkritizuje, Wegner se urazí a odjede. Ale je hra opravdu tak špatná? A jak to vlastně bylo s Ginou?

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

DŮM ŽEN

Zofia Nalkowska

Polsko

Překlad: Ladislav Slíva

Žánr: komorní drama

Obsazení: 8 žen, 1 mužský hlas (za scénou)

Psychologické drama moderní významné polské prozaičky a dramatičky z roku 1930 se zabývá složitostí ženských osudů i vztahů mezi nimi.

Ve venkovské vile žije 7 žen: moudrá babička, její dvě dcery – trochu rozmazlená a hypochondrická estétka Julie a pracovitá, dobrácká Marie, která v domě plní roli hospodyně – a její snacha, zahofklá a výbušná Tekla. Dále zde žijí dvě Mariiny dcery, trochu pohodlná, ale hodná Růžena a zoufalá, nešťastná Johanka, které před čtyřmi měsíci zemřel manžel Kryštof. O dům i zahradu pak Marii pomáhá pečovat služka Žofie. Všechny obyvatelky domu jsou vdovy, kromě Růženy, kterou opustil manžel, protože navázal milostný vztah s jinou ženou. Růžena to však bere po letech už docela smířlivě.

Zdánlivý poklid naruší příjezd mladého páru, zejména pak jeho ženská část, Eva, která se domáhá setkání s Johankou. Tomu však brání vši silou Marie. Eva se setká s Marií. Ta se přiznává, že před Johankou utajila dva dopisy, které Eva Johance napsala, a sama si je přečetla, a právě proto, že zná jejich obsah, žádá Evu, aby odešla. Ta tak učiní. Dochází k prozrazení rodinných tajemství: Marie se provdala bez lásky na příkaz té nyní hodné, moudré babičky rodu. Tekla nenávidí Julii, protože ji viní z toho, že Juliin muž tím, že zaměstnal v náročné profesi jejího tělesně churavého manžela, uspišil jeho konec. A Tekla žárlí i na Marii a její péči o nemocnou babičku, kvůli čemuž se babička příliš nevěnuje jí, Tekle. Usouzená Marie se pak svěří babičce se svým trápením – nemrzí ji ani tak to, že její manžel na ni měl pro své pracovní zaneprázdnění příliš málo času a že jejich vztah byl více méně chladně zdvořilý, ale především si vyčítá, že svému manželovi byla sama nevěrná. Do toho se vrací znovu Eva, stěžuje si, že ji pronásleduje její společník, a prosí o ochranu. Vyjde najevo, že je to bohatý podnikatel, u něhož Eva pracovala a před jehož erotickými návrhy ze zaměstnání odešla, i když musí živit nemocnou matku a nemocného bratra. Dojde k setkání Evy s Johankou, při níž vyjde najevo, že tolik oplakávaný Johancin muž Kryštof měl po léta i druhou rodinu: Eva je jeho dcera a její nemocný bratr Kryštofův syn. Johance spadnou klapky z očí. Eva si uvědomí, co v rodině způsobila a v doprovodu toho, kdo ji sem následoval, zase odjede.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

NÁVOD NA JEŠTĚ LEPŠÍ ŽIVOT ☺@ (BLAUWDruk VOOR EEN NOG BETER LEVEN, 2014)

Ilja Leonard Pfeijffer

Nizozemsko

Překlad: Markéta Kluková

Žánr: komedie

Obsazení: 3 muži, 2 ženy

Tři mladí umělci Hilde, Otto a Leo prahnou po naprosté autonomii v životě, umění i lásce. Dokáží si ji udržet, nebo se nechají zlákat komerčním úspěchem a konejšivými životními jistotami?

Návod na ještě lepší život je duchaplná komedie, která si bere na paškál nespoutaný umělecký svět. Snaha uniknout konvencím, splnit si své sny a nepodlehnout komerci je vlastní i hlavním postavám této hry. Dané trio ještě doplňuje Leův bratr Ernst, který jako úspěšný bankéř představuje přesný opak umělců a stojí tak na druhé straně barikády vyzbrojen penězi a sarkasmem. Hilde se pak při hledání normálního života zmitá v milostném čtyřlístku, životní jistoty však nenajde u žádného ze tří mužů. Poslední postavou je matka Ernsta a Lea, která otvírá téma rodinné tragédie a umocňuje pocit, že se postavy samy nachází v divadelním představení, nad nímž ztrácí režii.

Ve světě, kde mají principy menší cenu než kdejaké pozlátko, se současní umělci často vzdávají vlastní identity s vidinou úspěchu a finanční nezávislosti. Dříve nebo později musí i tito třicátníci ustoupit ze svých vysokých standardů a ideálů. Nakonec tedy zjišťujeme, že právě bohatý bankéř si za svými principy stojí více než odhodlaní umělci.

Hra nizozemského básníka, prozaika a dramatika Ilji Leonarda Pfeijffera je inspirována dílem *Design for living* (1933) anglického dramatika Noëla Cowarda. Jedná se však o moderní drama plně brilantního

humoru a ironie, které skýtá prostor k improvizaci a variabilitě ztvárnění. Díky své aktuální tématice vybízí dílo k celospolečenské diskuzi o směřování dnešní společnosti. Hlavní postavy se totiž potýkají s existenciálními problémy naší generace, když bloudí mezi touhou po svobodě a přáním vést normální život, mezi odvahou o něčem snít a strachem ze zlého snu, mezi principy a penězi.

Komedie měla úspěšnou premiéru v listopadu 2014 na scéně Královského divadla (Koninklijke Schouwburg) v Haagu.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

KDO JE TEN DIZZY GILESPIE @

Alla Sokolova

Rusko

Překlad: Ladislav Slíva

Žánr: melancholické scény

Obsazení: 12 mužů, 11 žen

Obrazy ze života obyčejných ruských lidí. Centrem hry je vztah dvou mladých lidí, Aljoši a Káti. Aljoša je hudebník, který obdivuje trumpetistu Gilespieho a chtěl by hrát jako on. Káta je začínající studentka medicíny, která žije u svého těžce nemocného dědečka, o kterého pečuje a přitom pracuje na tři směny v telefonní ústředně, aby jej i sebe uživila. Její matka, válečná vdova, se totiž znovu provdala za významného oceanologa, ale životního suchoprda, se kterým má dvě děti a musí plnit všechny jeho příkazy a požadavky a na Kátu a svého otce nemá čas. Ve hře se objevují i další postavy – Kátiny kolegyně z telefonní centrály – Kláva, utahaná, zlostná čtyřicátnice, kterou opustil muž a nechal jí na krku dvě děti, a mladí, bezstarostní Galja a Žora, pár bývalých kamarádů, z nichž jeden svedl druhému ženu a chtějí to u vodky – samozřejmě bez úspěchu – vyřešit, pár mladých lidí, kteří se sejdou na novoročním mejdanu u Aljošova kamaráda Izji, ale také slovný chirurg, profesor lékařské fakulty, kterého

Káta prosí, aby osobně operoval jejího dědečka, jehož záchranka odvezla do jeho nemocnice, Aljošova bytná, teta Gruňa ad.

V závěru hry Kátin dědeček i přes nejlepší péči při operaci zemře na zástavu srdce. Zoufalá osamělá Káta hledá záchranu u Aljoši. Ten si ovšem přiznal, že nikdy žádným Gilespiem nebude, že zůstane jen perkusistou druhořadé mladé kapely, a ze studu z tohoto poznání odjel ke své matce na Ural. Kátu přijímá jen Aljošova bytná teta Gruňa, která jí nabídne, aby u ní bydlela, protože Káta se do dědečkova bytu nechce vrátit. Gruňa Kátě dodává víru, že ji v životě přece jen někde potká štěstí.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

PŘÍZRAK OBYČEJNOSTI (TAVALLISUUDEN AAVE, 2015)

Saara Turunen

Finsko

Překlad: Alžběta Štollová

Žánr: činohra

Obsazení: variabilní

Mystérium

Žena je mystérium, říká muž, úplně jako by ženu obdivoval. Žena dokáže родit. Mystérium není možný pochopit. Mystérium je záhada. A když se záhada rozluští, tak už to není žádná záhada.

Za záhadou se ukáže člověk. A kdyby byla i žena člověk, mohl by muž zůstat ve stínu. Žena by si dělala, co by chtěla, sežrala by muže zaživa. A proto: mystérium, řekne muž, a žena skočí na špek. Žena si myslí, že se jí lichotí. A tak mystérium rodí děti. Mystérium vozí kočárky. Mystérium vyměňuje pleny. Mystérium uklízí podlahu. Mystérium dělá pořádek v kuchyňský lince. Muž si zatelefonuje a odjede autem pryč. Mystérium vezme několik mrkví a dá je do hrnce. Mystérium pláče. Proč tak často pláčou?

Co když člověk nenávidí svou vlastní zem? Co když nenávidí svůj domov? Co když nenávidí sám sebe? Co může v takovém případě dělat? Kam může v takovém případě jít?

Hrdý buď, žes Fin. Tragikomická zpověď mladé finské dramatičky o hledání ideálního ostrova pro své vlastní já. Autorčina cesta z domova napříč kulturami s cynickým nadhledem vyvrací verše Johna Donna, že „žádný člověk není ostrov sám pro sebe“.

Hra vznikla jako dárek pro Divadlo LETÍ k jeho 10. výročí.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

LES VE MNĚ (FORÊT INTÉRIEUR) @

Guillaume Vincent

Francie

Překlad: Jana Bartůňková

Žánr: činohra

Obsazení: 4 muži, 1 žena

Julián se položí na Hedviku, kterou slyšíme plakat. Zdáli zní volání Tomášovy matky. Po větvích teče krev. Stéká po kmeni a vpíjí se do kořenu stromu. Tomáš se pokouší potichouнку slézt. Volání matky je stále naléhavější. Tomáš tiše skočí ze stromu. Ponožky a kalhoty má od krve. Utíká pryč. Obloha se znovu zatahuje, hustě sněží.

Hlavní postavy této hry, adolescenti Tomáš a Hedvika, pocházejí ze sociálně slabého prostředí francouzského maloměsta, kde se snaží zahnat nudu, jak jen mohou. Autor se skrze jejich příběhy snaží zachytit životní fázi konce dětství, kdy si stále ještě chceme hrát, ale jen pokud jsou naše hry zvrácené a nebezpečné.

V březnu 2016 byla hra *Les ve mně* představena formou scénického čtení v rámci festivalu Sněž tu žábu.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

VYSOKÁ ZEĎ

Jerzy Zawieyski

Polsko

Překlad: Ladislav Slíva

Žánr: činohra

Obsazení: 1 muž, 4 ženy a 3 malé děti (do 8 let, nemluví)

Komorní drama katolického autora, původně herce, po válce od poloviny 50. let až do své smrti v roce 1969 i katolického politika, který byl v závěru svého života zbaven poslaneckého mandátu za svou podporu obětí policejního útoku na protivládní studentské rebely v Polsku v r. 1968. Po válce měl jako katolický autor několikaletý zákaz publikování.

Věhlasný chirurg Ludvík Darněvič usilovně pečuje o svou manželku Uršulu, která byla za války (stejně jako on) členkou odbojové skupiny a byla za to odsouzena k trestu smrti. Těsně před popravou byla sice svými spolubojovníky osvobozena, potratila však ještě nenarozené dítěte a v důsledku šoku z vysoké zdi, před níž byla postavena, a ze zprávy, že se jí nikdy nebude moci stát matkou, se pomátla. Hraje si s panenkami a s cizími dětmi. Spolu s nimi žije Ludvíkova matka Tekla, která by Ludvíkovi, kterého vyplácala z bídy po smrti svého muže, přála, aby se stal otcem a proto Uršulu nesnáší, i když to – ze strachu z Ludvíka – nedává příliš okaté najevo.

Do této situace přijíždí Lucie, která byla Ludvíkovou předchozí láskou (než poznal Uršulu) a která ho tehdy opustila, protože na ni zbytečně a nepřijemně žárlil a vzala si jistého Bohdana, bohatého a hodného člověka, který zachránil její rodiče před finančním krachem, kterého však podle vlastních slov nikdy nemilovala. Přijíždí, aby Ludvíka požádala, ať se ujme složité operace jejího tuberkulózního syna, talentovaného mladého hudebního skladatele. Když Ludvík váhá, předstírá, že ho stále miluje a naruší tak jeho citovou integritu. Uršula toto Ludvíkovo vnitřní znejistění vycítí a spáchá sebevraždu. Lucie si uvědomí svůj morální

prohršek vůči Ludvíkovi i Uršule a ve zmatku odjíždí. Tragédie rodiny Darněvičových je však dovršena.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

DRUHÁ STRANA KULIS (L'ENVERS DU DÉCOR, 2015)

Florian Zeller

Francie

Překlad: Michal Zahálka

Žánr: komedie

Obsazení: 2 muži, 2 ženy

Daniel má problém. Jeho kamarád Patrick nedávno opustil svou dlouholetou ženu pro mnohem mladší dívku Emmu – a teď se jí chystá přijít představit Danielovi a jeho ženě Isabelle. Isabelle je ale nejbližší přítelkyně Patrickovy zhrzené ženy a vařit večeri pro jeho milenkou se jí ani trochu nechce. Když ke společné večeři nakonec přeci jen dojde, všechno se tak nějak komplikuje: Patrick se dost předvádí a Daniel začíná tak nějak žárlit na jeho nový život. A k tomu je Isabelle dost podrážděná – a Emma tak přitažlivá...

Komedie o bilancování, životní krizi a upřímnosti využívá dvě roviny promluv: vedle dialogu, který postavy vedou mezi sebou, slyšíme i to, co si každá z nich myslí.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

NABÍZÍME

NEPŘELOŽENÉ zahraniční hry

LAZARUS (2015)

David Bowie, Enda Walsh

Velká Británie

Žánr: muzikál

Obsazení: 3 muži, 2 ženy, kompars

Hudbu a texty k úspěšnému muzikálu zkomponoval David Bowie. Poprvé byl uveden v roce 2015 a byl jedním z posledních Bowieho děl před jeho úmrtím. Děj je inspirován románem Waltera Trevisa *Muž, který spadl na Zemi*.

Mimozemšťan Thomas Newton zůstává na planetě Zemi. Nemůže umřít, hlavu má skrz naskrz prosáklou levným dřinem a jeho mysl pronásleduje promarněná láska. Sledujeme jej během dnů, kdy na Zem dorazí další ztracená duše, který by jej konečně mohla osvobodit...

Text anglického originálu v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

MLHA (SUMU, 2016)

Juha Jokela

Finsko

Žánr: komedie

Obsazení: 4 muži, 3 ženy

Začátkem roku 2014 vyvinula malá technologická společnost Somnimag revoluční stroj na skenování mozku, má ale potíže s nalezením kupce. Až se nakonec jeden zájemce najde...a tím je Rusko. Šéfové podniku bojují s morálním dilematem: Je byznys s Putinovým Ruskem schůdnou možností? Výkonný ředitel Olli se ocitne mezi dvěma mlýnskými kameny. Jeden jeho manager je ochoten dát morálku stranou a začít s Ruskem jednat, zatímco jeho druhý manager je proti jakékoli formě spolupráce s Ruskem. Ruská domácí politika i jeho mezinárodní styky jsou stále více komplikované a těžko předvídatelné. Do toho všeho přichází nová rusko-finská asistentka Larissa, která je až podezřele dobře kvalifikovaná... Zdá se, že už není cesty zpět...

Ostře aktuální komedie *Mlha* slaví obrovské úspěchy ve finském Národním divadle, kde měla v září 2016 premiéru v autorově režii.

Text finského originálu a anglického překladu je v elektronické podobě k dispozici v DILIA. V případě zájmu zprostředkujeme český překlad hry.

LINDA VISTA (2017)

Tracy Letts

USA

Žánr: komedie

Obsazení: 4 muži, 3 ženy

Wheelerovi je 50. Jeho manželství je v troskách, práce ho nenaplňuje a zdá se, že nejlepší léta života už má za sebou. Stěhování z garáže, kde přespával u své bývalé ženy, do vlastního bytu ale otevírá nové cesty k lásce a sexu – a to komplikované, trapné a především neuvěřitelně vtipné. Wheeler má názor na všechno, všechny odsuzuje a jediné, co mu chybí, je soudnost vlastní. Je to moderní misantrop, který musí najít míru mezi tím, kým si vždy přál být, a tím, kým se skutečně stal.

Nejnovější hra světové úspěšného autora her *Srpen v zemi indiánů* nebo *Zabiják Joe* má světovou premiéru 30. března 2017 ve Steppenwolf Theatre.

Text anglického originálu v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

SEDM SKUTKŮ MILOSRDENSTVÍ (2016)

Anders Lustgarten

Velká Británie

Žánr: činohra

Obsazení: 12 mužů, 5 žen

Neapol, píše se rok 1606. Uprostřed rozestaveného kostela se z temnot rodí nový obraz. Sedm skutků milosrdenství je Caravaggiovo mistrovské dílo – a také jeho první malba od té doby, co se dopustil vraždy a utekl z Říma. Jak pokračuje ve své práci, je neustále hnán hněvem, sebeboprdáním a vlastním nutkáním vytvořit dílo, které by zobrazilo soucit v násilném světě.

Bootle, současnost. Bývalý pracovník přístavu učí svého vnuka, zatímco kolem nich se komunita rozpadá pod tlakem letité hospodářské a politické krize. Se vším, co mu zbylo, jedinou knihou s uměleckými díly, se snaží chlapec otevřít oči vůči tragédii ale i kráse světa, jenž je obklopuje. A chlapec mu to oplácí jediným způsobem, který zná.

Nová hra Anderse Lustagrtena se napříč 400 lety věnuje nebezpečné potřebě soucitu ve světě, v němž je ho nedostatek. Hra vznikla v rezidenci Royal Shakespeare Company.

Text anglického originálu v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

ELEGY (2016)

Nick Payne

Velká Británie

Žánr: činohra

Obsazení: 3 ženy

Co když by mohl být každý neuron v lidském mozku zmapován a dekódován? Co kdyby bylo veškeré jednání člověka katalogizované a zcela pochopitelné? *Elegy* diváky přenáší do blízké budoucnosti, v níž radikální a nebyvalé pokroky vědy zajistí možnost posílit a prodloužit lidský život.

Napříč krásným a dojemným příběhem tří žen, které učinili rozhodnutí mezi láskou a touhou přežít, *Elegy* zkoumá svět, v němž pro člověka fungování mozku již není záhadou. Ale za jakou cenu?

Hra, která měla premiéru na West-Endu v dubnu 2016, mimo jiné nabízí velké herecké příležitosti pro starší herečky.

Text anglického originálu je v elektronické verzi k dispozici v DILIA.

HUDEBNÍ ODDĚLENÍ

Premiéry a užití děl

27. 1. 2017
Divadlo DISK
Grigorij Frid:
DENÍK ANNY FRANKOVÉ
monoopera

Bohuslav Martinů
KUCHYŇSKÁ REVUE
jazzový balet o jednom dějství

2. 2. 2017
Metropolitní Opera New York
Antonín Dvořák:
RUSALKA
opera

16. 2. 2017
Národní divadlo
moravskoslezské Ostrava
Benjamin Britten:
**ZNEUCTĚNÍ LUKRÉCIE
(THE RAPE OF LUCRETIA)**
lyrická komorní opera

23. 2. 2017
Mezinárodní umělecký festival
v Hongkongu
Národní divadlo Brno
Leoš Janáček:
VĚC MAKROPULOS
opera

24. 2. 2017
Divadlo F. X. Šaldy Liberec
Petr Iljič Čajkovskij:
SPÍCÍ KRASAVICE
balet

24. 2. 2017
Moravské divadlo Olomouc
Bohuslav Martinů:
ŘECKÉ PAŠIJE
opera

24. 2. 2017
Divadlo Studio DVA Praha
Jule Styne:
FUNNY GIRL
muzikál

2. 3. 2017
Národní divadlo
Petr Zúška:
CHVĚNÍ
balet – autorské představení
s hudbou Henrika Göreckého

3. 3. 2017
Severočeské divadlo
Ústí nad Labem
Franz Lehár:
**ZEMĚ ÚSMĚVŮ
(DAS LAND DES LÄCHELNS)**
opereta

4. 3. 2017
Divadlo J. K. Tyla v Plzni
Jacques Offenbach:
**PAŘÍŽSKÝ ŽIVOT
(LA VIE PARISIENNE)**
opereta

25. 3. 2017
Východočeské divadlo
Pardubice
Cole Porter:
**KAČENKO, PUSU!
(KISS ME, KATE)**
muzikál

Informujeme

DENÍK ANNY FRANKOVÉ

Grigorij Frid

KUCHYŇSKÁ REVUE

Bohuslav Martinů

Představení netradiční opery v pražském divadle Disk 27. ledna připomnělo osudy Anny Frankové, jejíž deník je jedním z nejznámějších svědectví o holokaustu. Mezinárodní projekt s názvem Anne, beze strachu hledět na nebe, kombinoval hru mimů s operním zpěvem, varoval před nebezpečím slepé nenávisti. Představení bylo propojeno dvěma jednoaktovými díly, baletem Kuchyňská revue Bohuslava Martinů a opery Dnevnik Anny Frank Grigorije Frida. Představení nastudovali studenti a nedávní absolventi Hudební a taneční fakulty Akademie múzických umění pod vedením režiséra Armanda Deladoeye. Iniciátorem a spoluautorem projektu byla operní pěvkyně Anita Jirovská a švýcarský dirigent Sébastien Bagnoud.

CHVĚNÍ

Petr Zuska

2. března na scéně Národního divadla proběhla premiéra autorského tanečního představení uměleckého šéfa Petra Zusky s názvem Chvění. Pražská premiéra titulu se uskutečnila po produkci vytvořené baletem Národního divadla v Brně. Pro své dílo si autor projektu vybral jak hudební předlohu, tak i téma. Na hudbu 1. věty a fragmentů z 2. a 3. věty třetí symfonie Henryka Góreckého a Chvění Jiřího Pavlici rozehrál taneční příběh, jehož obsah je inspirován kromě tématu Góreckého symfonie také básněmi Vladimíra Holana a Jana Skácela, o které se opírá hudba Jiřího Pavlici.

ZNEUCTĚNÍ LUKRÉCIE

Benjamin Britten

V dlouhodobé dramaturgické řadě souboru opery – Operní hity 20. století – představilo 16. února Národní divadlo moravskoslezské dílo jednoho z největších britských hudebních skladatelů Benjamin Brittena Zneuctění Lukrécie. Benjamin Britten je jeden z mála autorů, který se zapsal do operních dějin 20. století. Výjimečnost tohoto autora spočívá mimo jiné v neotřelé kompozici s vlivy hudby starších slohových období, v osobité instrumentaci a nepopíratelném citu pro práci s dětskými hlasy. Zneuctění Lukrécie (The Rape of Lucretia) je první Brittenovou lyrickou komorní operou. Nastudováno pod taktovkou Ondřeje Vrabce v dramaturgii Evy Mikuláškové.

RUSALKA

Antonín Dvořák

Unikátní rukopis v New Yorku

V galerii Českého centra v New Yorku začala 1. února výstava unikátního rukopisu opery Rusalka Antonína Dvořáka ze sbírek Národního muzea. Vedla jediného autentického notového záznamu si zájemci mohli prohlédnout další předměty a dokumenty, například originál libreta opery, Dvořákův skicář, scénické návrhy a kostýmy. Den po zahájení výstavy byla uvedena premiéra nového nastudování Rusalky v newyorské Metropolitní Opeře. Rusalka v Metropolitní opeře byla znovu uvedena teprve potřetí v historii. Režisérkou české pohádkové opery byla Mary Zimmermanová, v titulní roli se představila lotyšská sopranistka Kristine Opolaisová.

VĚC MAKROPULOS

Leoš Janáček

Operní soubor Národního divadla v Brně se představil 23. února na prestižním mezinárodním uměleckém festivalu v Hongkongu. V asijské premiéře byla uvedena opera Věc Makropulos od Leoše Janáčka. Inscenace vznikla v roce 2014 pro festival Janáček Brno v režii Davida Radoka.

FUNNY GIRL

Jule Styne, Bob Merrill, Isobel Lennart

Studio DVA uvedlo 24. února premiéru amerického muzikálu Funny Girl. V New Yorku se muzikál v hlavní roli s Barbarou Streisandovou stal po uvedení v roce 1964 hitem a měl 1348 repríz. V roce 1968 následovalo filmové zpracování, kde Barbaru doplnil Omar Sharif. Streisandová za ztvárnění skutečného příběhu americké herečky působící v období před a po první světové válce získala Oscara. Ve Studiu DVA vytvořila titulní roli v novém nastudování Monika Absolonová v hudebním nastudování Kryštofa Marka a v režii Ondřeje Sokola.

ŘECKÉ PAŠIJE

Bohuslav Martinů

Moravské divadlo v Olomouci provedlo 24. února premiéru inscenace opery Řecké Pašije. Vrcholné operní dílo Bohuslava Martinů připravil se členy opery režisér Jan Antonín Pitínský. Skladatel dílo složil podle románu Nikose Kazantzakise Kristus znovu ukřižovaný, který jej zaujal osudem uprchlíků uprostřed bezstarostného, lhotejného světa. Příběh o obyvatelích řecké vesnice, do níž v době velikonočních pašijových her přijdou uprchlíci z jiné vesnice zničené nájezdem Turků, vyniká ve svém humanistickém poselství silou víry a citu. Inscenace Moravského divadla vychází z druhé propracované verze autora z roku 1961. Autorem hudebního nastudování byl Petr Šumník.

DIE ANTILOPE

Johannes Maria Straud

V Cologne Opera v Kolíně nad Rýnem byla provedena 5. března premiéra opery Die Antilope skladatele Johannese Maria Stauda. Hudebního nastudování se ujal dirigent Howard Arman v režii Dominique Menthase. Libreto napsal německý básník Durs Grünbein, který již pracoval se Staudem na opeře Berenice.

EDWARD II.

Andrea Lorenzo Scartazzini

Třetí opera Edward II. skladatele Andrese Lorenza Scartazziniho měla světovou premiéru 19. února v Deutsche Oper Berlin, pro kterou byla tato opera napsána na objednávku. Inscenace vypráví příběh z Anglie 14. století o králi Edwardu II., který vládl po dobu dvaceti nešťastných let a dostal zemi do chaosu. Boje o moc, intriky, drama kolem Edwardových homosexuálních vztahů, politika poskytly divadelní předlohu. V návaznosti na úspěšnou předchozí spolupráci pokračoval Scartazzini s libretistou Thomasem Jonigkinem, se kterým pracoval na opeře Der Sandmann spolu s režisérem Christofem Loyem a dirigentem Thomasem Søndergårdem.

LIMONEN AUS SIZILIEN

OREST

Manfred Trojahn

Nové inscenace oper skladatele Manfreda Trojahn byly uvedeny ve dvou hudebních metropolích. První opera Limonene aus Sizilien na libreto Wolfganga Willascheka na námět Pirandella v nové produkci byla provedena 12. února ve vídeňské Volksoper v hudebním nastudování Gerrita Prießnitzze a režii Maschy Pörrgenze. O dva týdny později 26. února v curyšské opeře proběhla švýcarská premiéra hudebně divadelního díla Orest za řízení dirigenta Erika Nielsena a v hlavní roli se představil Georg Nigl.

LITERÁRNÍ ODDĚLENÍ

Informujeme

VYHLÁŠENÍ CEN MAGNESIA LITERA ZA ROK 2016

Nejznámější česká literární cena, udělovaná sdružením Litera od roku 2002, už zná i vítěze všech kategorií za rok 2016. Ocenění, rozvržené do jedenácti kategorií, se snaží obsáhnout veškerou domácí knižní produkci.

Porotu k jednotlivým kategoriím delegují oborově příslušné obce a organizace. Aby se předešlo příliš úzké specializaci, vítěze v kategoriích Litera pro objev roku a Magnesia Litera – Kniha roku vybírá 300 oslovených lidí z knižní branže: od univerzitních badatelů až po knihovníky a knihkupce. Finanční odměna pro vítěze ocenění Kniha roku je 200.000,- Kč. Od roku 2013 DILIA podporuje příspěvkem **30.000,- Kč** jednu z důležitých kategorií – **DILIA Litera pro objev roku**, kterou porota letos udělila knize Ondřeje Nezbedy **Průvodce smrtelníka**.

Ocenění:

Magnesia Litera Kniha roku

Bianca Bellová: *Jezero*

Litera za prózu

Marek Šindelka: *Únava materiálu*

Litera za poezii

Milan Ohnisko: *Světlo v ráně*

Litera za knihu pro děti

Tomáš Končinský, Barbora Klárová, ilustrace Daniel Špaček: *Překlep a Škraloup*

Litera za naučnou literaturu

Petr Roubal: *Československé spartakiády*

Litera za nakladatelský čin

Adam Chroust: *Miloslav Stingl* (nakladatelství JOTA)

Litera za překladovou knihu

Sara Baume: *Jasno lepo podstín zhyna* (překlad Alice Hyrmanová Mc Elveen)

Litera za publicistiku

Kateřina Šedá, Aleš Palán, Lucie Faulerová, Kristína Drinková, Batežo Mikilu a další: *BRNOX* (Průvodce brněnským Bronxem)

Dilia Litera pro objev roku

Ondřej Nezbeda: *Průvodce smrtelníka*

Kosmas Cena čtenářů

Markéta Zahradníková, Zbygniew Czendlik: *Postel, hospoda, kostel*

Magnesia Blog roku

KKRD Boys: *Brblanina*

ŘÁD ISABELY KATOLICKÉ PRO DANU KALINOVOU

Dana Kalinová byla více než dvacet let ředitelkou a dobrou duší pražského knižního veletrhu Svět knihy. Tento prestižní a široce respektovaný svátek milovníků knih se během své existence, nepochybně zejména díky ní, stal nejvýznamnější knižní akcí v České republice s patřičnou odezvou v rámci mezinárodního knižního trhu.

6. dubna 2017 převzala Dana Kalinová Řád Isabely Katolické, který jí udělila Jeho královská výsost Filip VI. Španělský. Řád jí na pražském Španělském velvyslanectví předala Jeho Excellence velvyslanec Španělského království pan Pedro Calvo-Sotelo Ibáñez-Martín.

Gratulujeme!

Alena Jakoubková

BENEŠOVSKÝ LITERÁRNÍ FESTIVAL

V Benešově mají lidé literaturu rádi, a proto si letos mohli vychutnat literární večery už druhého ročníku Benešovského literárního festivalu, tohoto svátku uměleckého slova. Jistě není náhodou, že se festival konal v březnu, tradičním měsíci knihy. Během jeho trvání proběhla autorská čtení, setkání se spisovateli a literárně-dramatické pořady v podání mistrů slova.

Večer českého poetismu, **Papoušek na motocyklu**, představil díla Vítězslava Nezvala, Konstantina Biebla, Jaroslava Seiferta, Františka Halase a Karla Konráda, a to v podání spisovatele Vladimíra Janovice, herce Františka Kreuzmanna a gymnaziálního profesora Pavla Hozy.

Další literární večer byl věnován jednomy z našich nejoblíbenějších spisovatelů, **Jiřímu Hájičkovi**, dvojnásobnému držiteli ocenění Magnesia Litera. Autor sám četl ze své poslední knihy *Deštová hůl*, jeho povídku *Anděl na půdě* svým typickým kultivovaným přednesem přečetla herečka Táňa Fischerová.

Z knihy italského extravagantního spisovatele **Tommasa Landolfiho** *Rozprava o vyšších systémech aneb Švábi moře*, který do češtiny přeložila Anna Kareninová, četl herec Radek Valenta.

Proč člověk nemůže žít, jak by chtěl... Tak nazvali tvůrci večera pořad o životě a díle mistra psychologické prózy **Jaroslava Havlíčka**. O životě autora poutavě pohovořili Jan Luštinec a Pavel Hoza, z autorova díla mistrně předčítal František Kreuzmann.

Závěr literárního festivalu patřil perlám gotické literatury. V literárně-dramatickém pojetí **Gotických variací** zazářili Jitka Molavcová a Alfréd Strejček.

Literární oddělení DILIA gratuluje!

Alena Jakoubková

Rozhovor

JAN ŠAVRDA NAKLADATELSTVÍ DYBBUK

V nakladatelství dybbuk vycházejí knihy určené převážně pro náročnější čtenáře, které vzrušuje četba a myšlení. První knihu vydalo v roce 2001. Nakladatelství dybbuk vydává zejména texty pocházející z hran, okrajů a krajů literárních žánrů, literaturu z minoritních jazykových oblastí nebo nezvyklého myšlení či kontroverzního přístupu k různým jevům. Vždy ale jde o kvalitní literaturu.

V souvislosti s nedávno vydanou a námi licencovanou knihou, monumentálním svazkem poezie Zbyňka Havlíčka s názvem Veškerá poezie, bychom vám rádi přinesli rozhovor s majitelem nakladatelství, panem Janem Šavrdou.

Vydání Havlíčkovy literární pozůstalosti, který ve svém díle jedinečným způsobem spojil básně milostné a politické, tak jak to v českém písemnictví nemá obdoby, je z hlediska nakladatelského uvažování, řekněme, velmi ambiciózní projekt. Jde o třetí svazek Spisů, které vyšly v Torstu v letech 2003 a 2004. Jak dlouho trvala ediční příprava a kolik lidí se na ní podílelo?

Kniha by nikdy nevyšla nebýt osobní zainteresovanosti a sběratelské vášně MUDr. Pavla Čepického, který je i jejím „hlavním“ editorem. Havlíčkovy rukopisy shromažďoval a pečoval o ně velkou řadu let. Nutno podotknout, že Zbyněk Havlíček psal často a rád – jeho pozůstalost je velmi rozsáhlá a pestrá jak žánrově, tak kvalitativně. Právě vydaná kniha představuje pouze jeho básnickou tvorbu. Nestačilo jen srovnat básnické sbírky, ale bylo nutno projít deníkové záznamy, nepřeberné množství poznámek a volných textů, a to samozřejmě v mnoha zdrojích. Práce trvaly několik let. Vyjma Pavla Čepického se na vzniku knihy podílely přepisovačky, korektorky, redaktorky a hlavně prestižní a zkušené editoři Stanislav Dvorský a Jan Šulc. Konzultace poskytli i další znalci Havlíčkova díla např. Petr Král.

Jak podle vás funguje grantová podpora v Čechách v souvislosti s vydáváním takto rozsáhlých knižních projektů? Pro tuto knihu jste žádal podporu od Státního fondu kultury ČR.

Takto rozsáhlé projekty jsou podporovány nejčastěji granty MK ČR, Státního fondu kultury, případně Nadací ČLF. Z našich zkušeností je zřejmé, že všechny zmíněné instituce dělají, co je v jejich silách, ale jsou samozřejmě limitované rozpočty. Je třeba „vypracovat projekt“ tak, aby grantová komise měla jistotu, že jsme schopni projekt zvládnout v nejvyšší možné kvalitě. Někdy dostanou přednost knihy, u kterých je možné pochybovat o jejich literárním významu. Ovšem komise a lidé v nich se v čase proměňují. Daleko větší škoda je, že u nás není takové prostředí, kde by se knižní kultura těšila většímu zájmu privátních sponzorů – donátorů. Tak bývají financovány tyto počiny v kulturně vyspělých zemích na západ a sever od nás. Podílet se na knize a spojit s ní své jméno a finanční prostředky pro sponzory není lákavé tak, jako třeba sport. Snad se to v budoucnu bude zlepšovat.

Váš ediční plán má široký záběr, tvoří jej kromě jiného jak česká, tak zahraniční beletrie. Na našem knižním trhu dominují v nadpoloviční většině překlady z angličtiny. Vy vydáváte i překladovou literaturu malých jazyků, mohl byste zmínit některé nejzajímavější tituly?

Většina překladové beletrie je z tzv. malých jazyků. Tato cesta je asi náročnější jak na práci překladatelů, tak i redaktorů, ale zase se český čtenář může začíst do knihy z Indonésie, Brazílie, Albánie, Islandu, Bulharska, atp. Často představujeme současnou literaturu, ale někdy sáhneme i po klasice. K nejzajímavějším překladovým knihám řadím nový moderní překlad z norštiny Knuta Hamsuna *Hlad* nebo rozsáhlý katalánský román *Priznávám, že...*, který napsal spisovatel Jaume Cabré. Mohu-li doporučit, tak právě připravujeme k vydání knihu finského spisovatele Pentti

Saarikoskiho *Čas v Praze*, ve které vypráví své zážitky z návštěvy Prahy v 60. letech minulého století.

Jak se malá nakladatelství vyrovnávají s konkurencí velkých nakladatelských domů? Jaký je váš recept pro udržení pozice na českém knižním trhu?

Velké nakladatelské domy pro nás nejsou konkurencí. Myslím, že knihy, které vydáváme, by ani vydávat nechtěly. Konkurencí nám jsou spíš v knihkupectvích a v propagaci. Na „zviditelnění“ knihy nám už moc finance nezbyývají. Místa ve výlohách, reklamy v médiích atp. jsou nad naše ekonomické možnosti. Recept nemám na nic, když nás to přestane bavit (tedy ekonomicky prodělávat, ale vydávat zajímavé tituly), tak nakladatelství zavřeme.

Rozhovor vedla Veronika Chaloupková

Vydané knihy

ČEŠTÍ AUTOŘI

Zbyněk Havlíček
VEŠKERÁ POEZIE
 dybbuk

Jana Černá
ADRESÁT MILENA
JESENSKÁ
 Torst

Jana Krejcarová-Černá
TOHLE JE SKUTEČNOST
(BÁSĚ, PRÓZY, DOPISY)
 Torst

Karla Kubíková
SPÁLENÁ KŘÍDLA
 Knižní klub, Euromedia

Jan Weiss
DŮM O TISÍCI PATRECH
THE HOUSE OF
A THOUSAND FLOORS
 Ceu Press Budapest

M. V. Kratochvíl
ČAS HVĚZD
A MANDRAGOR
 Československý spisovatel

Ljuba Štíplová
CO SI POVÍDAJÍ ZVÍŘÁTKA
V NOCI
 Meshcheryakov Publishing
 House, Rusko

Ljuba Štíplová, il. Edita Plicková
HRAJEME SI S ABECEDOU
 Ottovo nakladatelství

různí autoři
POETISMUS
 Slovart

Josef Hodek, **Josef Váchal**
AŽ DO HROBU TMAVÝHO
VZÁJEMNÁ
KORESPONDENCE Z LET
1912–1969
 Trigon

Václav Havel
PIŽDUCHOVÉ
 Stara szkola, Polsko

Helena Zmatlíková
ZVONÍČÍ LIPKA
 Media Rodzina, Polsko

Eduard Bass
KLABZUBOVA
JEDENÁCTKA
 Stara szkola, Polsko

František Kožík
NEJVĚTŠÍ Z PIEROTŮ
 S. Fischer Verlag GmbH,
 Německo

Marek Hladký, Jitka Hladká
TAJEMSTVÍ PERGAMENŮ
 Grada

Emanuel Frynta
PÍSNÍČKY BEZ MUZIKY
 Argo

Božena Šimková, Alena
Vančurová (il.)
ANĚ A KUBA MAJÍ
KUBÍČKA
 Albatros

František Halas
JÁ SE TAM VRÁTÍM
NAŠE PANÍ BOŽENA
NĚMCOVÁ
TVÁŘ
 Vyšehrad

Adina Mandlová
DNESKA UŽ SE TOMU
SMĚJU
XYZ

PŘEKLADY

Valter Feldstein
Stefan Zweig
SVĚDOMÍ PROTI NÁSILÍ
Prostor

Michal Synek
Enid Blytonová
TAJEMŠTVÍ PODIVNÝCH
VZKAZŮ
Albatros

Jiří Weil
ŽIVOT S HVĚZDOU
VIURE AMB UNA
ESTRELLA – KATALÁNSKÁ
VERZE
Viena Edicions, Španělsko

Zdeněk Urbánek, Josef
Schwarz
William Faulkner
RŮŽE PRO EMILII / ROSE
FOR EMILY
dvojjazyčné vydání, Garamond

Aloys Skoumal, Hana
Skoumalová
Lewis Carroll
ALENKA V KRAJI DIVŮ
A ZA ZRCADLEM
Slovart

Gustav Franci
Jean de La Fontaine
BAJKY: DVANÁCT KNIH
Slovart

Libuše Boháčková
Šúsaku Endó
MLČENÍ
Vyšehrad

Vendulka Zapletalová
Julia Hartwigová
APOLLINAIRE
Garamond

Milena Tomášková
Albert Camus
MOR
Garamond

Bohumil Ryba
Suetonius
ŽIVOTOPISY DVANÁCTI
CÍSAŘŮ
Garamond / Levné knihy

Helena Eliášová
Sibylle Berg
A PAK PŘIŠLA MIRNA
Svět a divadlo

Jindřich Pokorný
Rainer Maria Rilke
LODICE ČASU
Vyšehrad

Nabízíme

CRITICAL LIVES. MIKHAIL BULGAKOV / ROZHODUJÍCÍ ŽIVOTY. MICHAL BULGAKOV

J.A.E. Curtis

biografie, 2017

Michal Bulgakov (1891–1940) se stal nejpobulárnějším ruským spisovatelem dvacátého století, ačkoliv jeho dílo bylo zakázáno po celá desetiletí z důvodu cenzury. Svůj nejslavnější román *Mistr a Markétka* (publikovaný až v roce 1973) psal v třicátých letech v naprostém utajení a ve strachu, aby nebyl zadržen a zastřelen. V této objevené biografii poukazuje autor J.A.E. Curtis na Bulgakovovo idylické dětství a mládí v Kyjevě, které překazily události první světové války, ruské revoluce a občanské války. Některé předchozí biografie byly limitovány nemožností získání přístupu k archivům, Curtis využívá nových historických dokumentů a zaznamenává Bulgakovovo pevné odhodlání stát se spisovatelem v bolševické Moskvě, jeho tři manželství a divadelní úspěchy v dvacátých letech. Biografie vychází po mnoha letech badatelské práce a zkoumání dosud nezveřejněných rodinných dokumentů, jedná se o vyčerpávající záznam života a díla jednoho z nejvíce kreativních a nespoutaných tvůrců své doby.

J.A. E. Curtis působí jako profesor ruské literatury na Wolfson College Oxfordské univerzity. K jeho dalším knihám věnovaným autorovi patří *Bulgakovo poslední desetiletí: Spisovatel jako hrdina* (1987), *Rukopisy nehoří: Mikhail Bulgakov, Život v dopisech a denících* (1991). Zpracoval rovněž životopisnou knihu *Život Jevgenije Zamjatina (1884–1937)* (2013).

Text originálu v elektronické podobě je k dispozici v literárním oddělení DILIA.

GOTT IST NICHT SCHÜCHTERN / BŮH NENÍ STYDLIVÝ

Olga Grjasnowa

Fiction, 2017

„Autentický příběh, jak z hlediska dramatické výstavby textu, tak udržení atmosféry. Tento román vás pohltí. Dějové akce a motivace postav jsou reálné a představitelné, na rozdíl od všech anonymních uprchlíků, které sledujete z větší či menší vzdálenosti v televizi.“

Když vypukne revoluce v Sýrii, Amal slaví svůj první úspěch jako herečka a sní o zářivé budoucnosti. Dva roky poté je unášena proudem oceánu, protože plavidlo, které ji mělo převézt do Evropy, se potopilo. Zachrání dítě, které pojme za své. Hammoudi právě dostudoval medicínu a dostal nabídku práce v nemocnici v Paříži. Podniká cestu do Damašku vyřídit formální záležitosti, a riskuje, že už nikdy nespatří svou snoubenku Claire. V té chvíli ještě netuší, že se bude těsnat spolu se stovkami cizinců a doufat, že se ve zdraví doplaví na Lesbos. Amal a Hammoudi se znovu potkají v Berlíně: dva lidé, kteří o vše přišli a musí začít od úplného začátku.

Olga Grjasnowa se narodila v roce 1984 v ázerbajdžánském Baku. Žila v Polsku, Rusku, Izraeli a Turecku. Její oceňovaný debut *Všichni Rusové milují březové stromy* získal cenu Klaus-Michael Kühne Prize a Anna Seghers Prize. Její nejnovější publikace *Právní nejasnost manželství* (2014) byla stejně jako první román adaptována pro divadelní scénu. Olga Grjasnowa žije se svou rodinou v Berlíně.

Text originálu v elektronické podobě je k dispozici v literárním oddělení DILIA.

COMMUNIST POSTERS / KOMUNISTICKÉ PLAKÁTY

Ed. Mary Ginsberg

Jedním ze společných znaků komunistických režimů je použití umění k revolučním účelům. Zejména plakáty sloužily jako významné prostředky propagandy – nástroje k donucování, instruktáži, cenzury a debaty, a to v každé takové zemi. Podporovaly autoritu státu a revoluci, ale byly využívány i jako účinné prostředky protestu. Ze své podstaty jsou tyto plakáty vázány na místo a čas vzniku, ale mnohé z nich mají potenciál i delší působnosti. Jsou napěchovány stejně tak uměleckým vyjádřením, jako osobním přesvědčením – například bolševické plakáty patří mezi ta nejživější a nejvášnivější grafická zpracování v historii umění.

Tato kniha je prvním skutečně celosvětovým průzkumem dějin a různorodosti komunistického plakátového umění. Jednotlivé kapitoly jsou napsány odborníky na dějiny v daných zemích: Rusko, Čína, Mongolsko, Východní Evropa, Severní Korea, Vietnam a Kuba. Tato bohatě ilustrovaná, srozumitelná studie zkoumá širokou škálu politické a vizuální kultury a zaujme všechny čtenáře se zájmem o umění historii a politiku.

Editorka Mary Ginsberg se věnovala kariéře v odvětví mezinárodního finančnictví a nyní pracuje jako kurátorka Britského muzea v Londýně. Je autorkou publikace *Umění vlivu: asijská propaganda* (2013).

Text originálu v elektronické podobě je k dispozici v literárním oddělení DILIA.

MEDIÁLNÍ ODDĚLENÍ

Informujeme

VÝSTAVA VĚNOVANÁ JIŘÍMU BRDEČKOVÍ

Kromě oblastí, kde je činnost mediálního oddělení DILIA jaksí samozřejmá a tradiční – licencování nově vytvářených filmů, televizního vysílání staršího repertoáru, záznamů divadelních představení atp. – se DILIA při zastupování autorů a dědiců zprostředkovane podílí na okrajovějších, autorskoprávní hantýrkou řečeno „sekundárních“, užitích děl, licencováním užití děl typu fotosek vzniklých při tvorbě filmů a smyček částí filmů na výstavách, otištění políček z filmů či fotosek v katalogích a odborných publikacích, použití částí filmů v divadelních představeních apod. Že se jedná o činnost záslužnou, potřebnou a radostnou, a o užití „sekundární“ tak jde pouze v odborné terminologii, pěkně demonstruje aktuální případ, který DILIA licencovala – chystaná výstava věnovaná Jiřímu Brdečkoví, o které, mimo jiné, hovoří v našem rozhovoru hlavní organizátorka této výstavy, paní Tereza Brdečková.

Rozhovor

S TEREZOU
BRDEČKOVOU
NEJEN O ODKAZU
JEJÍHO OTCE JIŘÍHO
BRDEČKY

Váš otec Jiří Brdečka by se koncem letošního roku dožil sta let. Už několik let vydáváte jeho pozůstalost, chystáte něco k tomuto výročí?

Je pravda, že letos vyvrcholí sedmiletá práce, během níž jsme otce vraceli do obecného povědomí. Jeho jméno bylo spjato s Limonádovým Joem, možná s Adélou a nanejvýš s Tajemstvím hradu v Karpatech. Do jámy zapomnění upadla jeho světově oceňovaná animovaná tvorba, ale on byl kromě toho také kreslíř, textař, spisovatel. A vtipný a oceňovaný společník, který spoluutvářel pražské umělecké prostředí. Děti takových lidí to nemají lehké, pořád je někdo s rodiči spojuje a já jsem se potřebovala nějak vyhranit, stát se sama sebou. Proto mi trvalo pětadvacet let, než jsem se k jeho odkazu dokázala vrátit a nějak ho utřídit. Ale o otci je vlastně i můj román Alhambra z roku 2009.

V jeho generaci válku vystřídali komunisté a svobody lidé moc neužili – snad jen dva roky po válce. Kdo nebyl na exil stavěný a zároveň se nechtěl vézt s komunisty, musel si najít vlastní cestu. Například otec vyvinul teorii mírné nemilosti: Když má člověk moc velký úspěch, říká, tak to není dobře, protože ho režim otravuje, chce po něm, aby vstoupil do KSČ a podobně. A když žádný úspěch nemá, tak ho samozřejmě nechce nikdo. Proto je nejlepší být u panstva v trvalé mírné nemilosti a zároveň svou práci dělat dobře.

V reakci na strach a útlak vznikaly v jeho době kulturní hodnoty platné dodnes. Mezi Brdečkovy přátele a spolupracovníky patřili Werich, Trnka, Hoffmeister, Vratislav Blažek, Kamil Lhoták a další. To všechno je jedná v monografii, kterou jsme vydali u Arbor vitae, a nyní jeho dílu věnujeme výstavu. Ta bude na Chvalském zámku v Počernic od letošního prosince až do dubna 2018.

Proč právě tam?

Oficiální pražské galerie počínaje tou Národní až po Galerii města Prahy se ani neobtěžovaly nám odpovědět na dopis. Což není žádná novinka, stejně se zachovaly i k dědicům Jiřího Trnky. Právě Trnkovi pak reprízovali životní Trnkovu výstavu na Chvalském zámku a vidělo ji prý skoro dvacet tisíc lidí. Jsou tam nádherné prostory a skvělé mladé vedení, přijali nás s nadšením. Vůdčí české instituce mají dneska své plány a nic jiného je nezajímá. Jsou zahleděné do sebe. Ale výhoda je, že takhle si všechno můžeme udělat po svém.

Výstavu kurátorsky řeší Adam Hoffmeister, podílí se na ní Matyáš Trnka. V posledních letech se scházíme k povídání i společnému řešení některých projektů my, děti umělců, o jejichž dědictví by se měl starat stát, ale někde to vážne: s Trnkovými, Hoffmeisterovými či Blankou Chocholovou, která se synem Markem rozvíjí otcův fotografický odkaz, který tu nelehkou, ale umělecky i lidsky jiskřivou dobu dokumentoval – a snažíme se vzájemně si pomáhat. Finance se shánějí těžko, ale na druhé straně je dneska spousta fondů i mecenášů, kteří situaci dobře chápou a vědí, že uchovááme pro budoucnost něco podstatného z české kultury a suplujeme činnost státních institucí. Někdy jsou to docela obyčejní lidé, jindy firmy, a až na výjimky nám vyhoví i veřejné instituce. A to je velká radost, když vidíte, že něco jako veřejný prostor tu opravdu existuje.

Ostatně stejně se chovají například dědici Karla Zemana, kteří to s šířením Zemanova odkazu dotáhli nejdál. Je to otázka osobní odpovědnosti. Člověk kráčí životem, píše knížky, filmy, ale přijde chvíle, kdy si uvědomíte, že jste jako potomci jediní, kdo mohou ten odkaz nést trochu dál. U Brdečky je výhoda, že výnosy komerčnější části jeho díla mohou trochu podporovat jeho animaci. S tou právě teď cestujeme po některých českých centrech. Já jsem sama napsala českou i anglickou monografii o Brdečkovi prostě jen proto, že jsem celou výtvarnou a literární pozůstalost měla doma a nikdo už o ní nevěděl.

Těším se ale také na film, který o Brdečkovi v současné době natáčí režisér Miroslav Janek, který jeho osobnost a dílo dokonale pochopil.

Proč se na tvůrce jako Brdečka či Trnka tak zapomíná, hlavně na jejich animaci?

Souvisí to hlavně s odstátněním kinematografie. Otcovo animované dílo (které vydal Anifilm na DVD a je přístupné) doplatilo hlavně na to, že nikde už není prostor pro krátké filmy, které se dřív promítaly v kinech jako „předkrm.“ Natočil jich od roku 48 do roku 82 celkem třicet čtyři, a jsou to malé klenoty. Výstava by to všechno měla připomenout.

Co na výstavě všechno uvidíme?

Například: Brdečka byl velký znalec Divokého západu a milovník westernů, jak o tom svědčí Limonádový Joe. Vystavíme kostýmy, které zůstaly na Barrandově, návrhy kostýmů od Brdečky, originály rukopisů, fotografie z filmu a četných divadelních představení Limonádového Joea, mnoho českých i zahraničních vydání, fotografie z natáčení atd.

Byl ale také přední studiový scénarista a byl s výjimkou Nové vlny u všeho, co se v jeho době u filmu dělo. Kromě Joea a Adély psal filmy jako Císařův pekař, Až přijde kocour, Vlčí jáma, Princ a večernice, Obušku z pytle ven, Byl jednou jeden král, podílel se na Vynálezu zkázy Karla Zemana a na dalších. Vystavíme fotografie z filmů, kostýmy, rekvizity, dobové komentáře a kritiky atd. Na výstavě bude ale i animační díla pro děti a všelijaké legrace, hry související s Brdečkovým vnitřním světem. A také multiplex od Matyáše Trnky, aspoň doufám.

Část výstavy obsáhne obraz české umělecké společnosti, do níž Brdečka patřil. Jeho portréty od Sychry či Lhotáka, obrazy a loutky Jiřího Trnky, kresby Adolfa Hoffmeistera, dobové fotografie a osobní předměty

budou zasazeny do tvrdého politického kontextu. Na fotografiích Václava Chocholy, Jiřího Lukase a dalších velikanů uvidíme také Wericha, Hrubína, Chytilovou, Formana a další Brdečkovy přátele. Uvidíme, že Limonádový Joe, Císařův pekař či Adéla jsou komedie, ale v době, kdy vznikaly, u nás moc legrace nebylo. Do této části zařadíme i Brdečkovu literární a textařskou tvorbu.

Jak je ale možné, že na komedie dua Brdečka- Lipský je dodnes tak velký ohlas?

Myslím, že to souvisí s tím, že tehdejší autoři komedií, otec, nebo třeba jeho blízký přítel Vratislav Blažek, se vůbec nezabývali takovými otázkami jako je cílová skupina, brand či zisk – ten ostatně žádný moc nebyl. Když psali, chtěli se bavit sami, protože jinak by se museli zbláznit. A byli si jisti, že diváci nejsou hloupí a a že když je něco vtipné pro autora, bude se tomu smát i divák. Desítky hlášek typu: „Alkohol v malých dávkách neškodí v jakémkoliv množství.“ či: „Jsou noci chladné? To abych si vzal teplé prádlo.“ svědčí o tom, že se nemýlili.

Váš otec byl scénarista jako vy, odkázal vám něco jako know how?

Když umřel, bylo mi dvacet pět a bylo to strašně smutné, protože jsme právě začínali být schopni mluvit spolu vážně. Já jsem ale viděla, jak pracoval na scénářích, a četla jsem scénáře stejně brzo jako knihy. Odnesla jsem si z toho poučení, které sám nikdy neformuloval: nepsat o sobě, protože to nikoho nezajímá, myslet na diváky, nenudit a koncipovat zajímavé postavy a situace. Mám třeba velmi ráda zapomenutý film Ztracenci, což byla otcova adaptace Jiráskovy povídky psaná v první půli padesátých let. Kromě toho, že s Milošem Makovcem udělali z Jiráska tak trochu western, jsou tam velmi moderní a dvojznačné postavy, které řeší podstatná

morální dilemata. Stejně jako třeba hrdinové v Bohémě. Zkrátka: scénář není dílo, je to návod k použití a může to dopadnout dobře nebo špatně. Ale aby to dopadlo dobře, musí mít režisér a herci materiál, který je inspiruje a jaksi nakopne. Tohle otec uměl, a naučil se to sledováním filmů, protože filmové školy tehdy nebyly. Já jsem jiná, mám jinou povahu, žiju v jiné a lepší době. Nevím, co by otec řekl seriálu Bohéma, protože si tu dobu dobře pamatoval. A dost mne mrzí, že mi nemohl radit. Ale jsem si jistá, že by ocenil naši snahu pojmout osudy hrdinů jako problém, jako tragikomedii a ne jako dokumetární materiál. A že by ocenil napětí a zaujatost. Film musí mít zkrátka poselství, myšlenku, a to platí pořád.

TEREZA BRDEČKOVÁ (*10. ÚNORA 1957 V PRAZE)

Je česká spisovatelka, scenáristka, filmová kritička, překladatelka, publicistka a kulturní redaktorka. Maturovala na pražském gymnáziu Jana Nerudy, na FAMU vystudovala obor stříhová skladba. Pracovala mj. jako dramaturgyně Filmového studia Barrandov, programová ředitelka MFF Karlovy Vary či jako programovou ředitelka a později hlavní dramaturgyně Febiofestu. Jako filmová kritička, novinářka a kulturní redaktorka působila např. v týdeníku Respekt, v Lidových novinách, v časopise Týden, v českém vysílání BBC či v Českém rozhlasu. V roce 1995 obdržela za svou kulturně publicistickou práci cenu Českého literárního fondu Stříbrná křepelka. Pracovala také v České televizi, kde měla vlastní kulturní talk show *Na tenkém ledu* a spolu s režisérem Zdeňkem Tycem pořad o seniorrech s názvem *Ještě jsme tady*.

Napsala řadu knih (*Sobecký itinerář*, *Listy Markétě*, *Šahrazád a král*, *Učitel dějepisu*, *Slepé mapy*, *Alhambra*, *Nebezpečí, jaké je tvé jméno*, společně s Janou Hádkovou knihou *Jan Špáta: dívej se dolů*) a několik filmových scénářů (*Zrcadlo pro Valdštejna* společně s Otakarem Votočkem, *Toyen* společně s Janem Němcem a *Muž a stín* podle

románu Emila Vachka). Je autorkou scénáře k seriálu *Bohéma*, který počátkem tohoto roku odvysílala Česká televize. Překládá z němčiny a francouzštiny.

Intenzivně se věnuje také popularizaci uměleckého odkazu svého otce, filmového režiséra a scenáristy Jiřího Brdečky, o němž napsala rozsáhlou monografii a k jehož nedožitým stým narozeninám letos chystá velkou výstavu jeho díla.

JIŘÍ BRDEČKA (*24. PROSINCE 1917 V HRANICÍCH NA MORAVĚ, † 2. ČERVNA 1982 V PRAZE)

Byl významný český novinář, publicista, spisovatel, scenárista, výtvarník a filmový režisér hraných i animovaných filmů. Po maturitě na reálném gymnáziu začal studovat na Filozofické fakultě v Praze nejdříve češtinu a filozofii, později dějiny umění a estetiku. Po uzavření vysokých škol v roce 1939 vystřídal několik povolání. V roce 1945 se stal redaktorem Lidových novin, kde měl na starosti filmový referát. Od roku 1949 byl zaměstnán v Československém státním filmu jako scenárista, dramaturg a režisér.

Proslavil se zejména svými scénáři k legendárním komediálním filmům Oldřicha Lipského *Limonádový Joe aneb Koňská opera* (*Limonádový Joe* vycházel nejprve jako povídkový cyklus v časopise *Ahoj na neděli*, později jej Brdečka přepracoval také do formy románu a divadelní hry), *Adéla ještě nevečeřela* a *Tajemství hradu v Karpatech*, ale scenáristicky se podílel i na dalších českých filmech jako je pohádka *Byl jednou jeden král* Bořivoje Zemana, *Vynález zkázy* a *Baron Prášil* režiséra Karla Zemana, na filmu Vojtěcha Jasného *Až přijde kocour* či na známé komedii režiséra Martina Friče *Císařův pekař a pekařův císař*.

Také jako režisér animovaných filmů je mezinárodně uznávaným klasikem a laureátem nejvyšších ocenění z Cannes, Annecy či San Francisca. V letech 1948–1982 natáčel ve studiu *Bratři v triku* a spolupracoval s takovými velikány jako Kamil Lhoták, Jiří Trnka, Zdeněk Seydl či Adolf Born. Mezi jeho nejznámější animovaná díla patří *Špatně namalovaná slepice*, *Do lesíčka na čekanou* či *Lááska*, ad.

Jiří Brdečka je také autorem několika knih, kromě již zmíněného *Limonádového Joea* např. humoristické povídkové sbírky *Faunovo značně pokročilé odpoledne*, podle jejíž titulní povídky natočila roku 1983 Věra Chytilová známý film *Faunovo velmi pozdní odpoledne*, či vzpomínkové knihy *Pod tou starou lucernou a jiné vzpomínky*.

Premiéry

Níže naleznete souhrn premiér, resp. obnovených premiér děl zajištěných mediálním odd. DILIA.

TELEVIZNÍ SERIÁLY A INSCENACE:

BOHÉMA

scénář: **Tereza Brdečková**
Česká televize

MOKRÉ TRIČKO

scénář: **Martina Formanová**
Česká televize

SITUACE V KUCHYNI

scénář: **Martina Formanová**
Česká televize

O DÍVCE, KTERÁ ŠLÁPLA NA CHLĚB

překlad: **Oldřich Liška**
Česká televize

ZÁZNAMY DIVADELNÍCH PŘEDSTAVENÍ:

DON JUAN

překlad: **Jaroslav Konečný a Karel Kraus**

scénografie: **Ivo Židek**

kostýmy: **Irena Greifová**

kamera: **Josef Špelda**

tv režie: **Viktor Polesný**

Divadlo Na zábradlí Praha, 1989

MANDRAGORA

překlad: **Jaroslav Pokorný**

režie: **Jiří Menzel**

kostýmy a scénografie: **Lubomír**

Hrůza

Činoherní klub Praha, 1971

ROZHLASOVÉ ČETBY A INSCENACE:

DÍLO JAKO UDÁLOST

autor: **Ladislav Hejdiánek**

Český rozhlas Brno

PROČ BYCHOM SE NEPOTILI...

překlad: **Zdeněk Šmíd**

Český rozhlas Brno

PTÁK ZRÁNA

autor: **Lenka Reinerová**

Český rozhlas Plzeň

PREZIDENT

autor: **Thomas Bernhard**

překlad: **Zuzana Augustová**

Český rozhlas Praha

PROČ KUCHYŇ?

autor: **Peter Handke**

překlad: **Zuzana Augustová**

Český rozhlas Praha

VYSAZENÁ OKNA

autor: **Bedřich Golombek**

Český rozhlas Praha

SPALOVAČ MRTVOL

autor: **Ladislav Fuks**

Český rozhlas Praha

TRPASLÍK

autor: **Pär Lagerkvist**

Český rozhlas Praha

ZVĚSTOVÁNÍ PANNĚ MARIÍ

autor: **Paul Claudel**

Český rozhlas Praha

JIH

autor: **Jorge Luis Borges**

Český rozhlas Praha

PORNOGEOGRAFIE

autor: **Werner Schwab**

Český rozhlas Praha

FIONA A FERDINAND

autor: **Josef Haslinger**

Český rozhlas Praha

AUDIO NOSIČE:

451°FAHRENHEITA

překlad: **Josef Škvorecký**

Albatros Media, a. s.

ČERNÝ MNICH

překlad: **Emanuel Frynta**

Radioservis, a. s.

POVÍDKY – O'HENRY

překlad: **A. J. Šťastný**

Radioservis, a. s.

DEKAMERON

překlad: **Radovan Krátký**

Týmpanum, a. s.

REJSTŘÍK

ČESKÉ HRY

- S.d.Ch. – ALENKY PŘED ZRCADLEM (výzkumná etuda)
S.d.Ch. – DIVADELNÍ BRNO (herecká komedie, druhá část tzv. Brněnské trilogie)
S.d.Ch. – DIVADELNÍK (divadelní misantropium)
S.d.Ch. – DOKONALOST (mystická telenovela jako zrození mýtu)
S.d.Ch. – DUCHOVNÍ SMRT V BENÁTKÁCH (jevištní mortalita o zániku maskulinity)
S.d.Ch. – FANTOM MORGALU (umělecká komedie, první část tzv. Brněnské trilogie)
S.d.Ch. – JELENÍ PŘÍKOP (funerálně apokalyptické evangelium)
S.d.Ch. – KATOLICKÝ SEN LIDSKÉHO ČLOVĚKA (iniciační fraška)
S.d.Ch. – LITERÁRNÍ UMĚNÍ EXHUMACE (aktovka v porodnici)
Irena Dousková – DARDA
Helena Eliášová – JAKO ZA ŽIVA (2008)
Jan Kameníček,
Lucille Fletcherová – ZAVĚŠTE, OMYL (2016)

PŘELOŽENÉ ZAHRA NIČNÍ HRY

- Robert Askins – SVOLENÍ (PERMISSION, 2014)
Laurent Baffie – JACQUES DANIEL (2016)
Alessandro Baricco – SMITH & WESSON (2014)

- Alessandro Baricco – NOVECENTO
Marco Cavallaro – LÁSKO, VEZMEŠ SI MĚ? (SE TI SPOSO MI ROVINO, 2015)
Guillaume Cayet – NEHYBNÍ (LES IMMOBILES)
Bruno Druart – PARFÉM V PODEZŘENÍ aneb TY VOSY MAZANÝ... (PARFUM ET SUSPICION, 2016)
Jesse Eisenberg – THE REVISIONIST (2013)
Jesse Eisenberg – THE SPOILS (2015)
Daniele Falleri – MANŽEL MÉHO SYNA (IL MARITO DI MIO FIGLIO, 2009)
Georges Feydeau – BROUK V HLAVĚ
Jean Franco,
Guillaume Melánie – OČI DOKOŘÁN (PLEIN LA VUE, 2012)
Ódön von Horváth – VESNICE BEZ MUŽŮ (EIN DORF OHNE MÄNNER, 1937)
Ireneusz Iredyński – MARIE
Daniel Kehlmann – MENTOR (DER MENTOR, 2012)
Zofia Nalkowska – DŮM ŽEN
Ilja Leonard Pfeijffer – NÁVOD NA JEŠTĚ LEPŠÍ ŽIVOT (BLAUWDRUK VOOR EEN NOG BETER LEVEN, 2014)
Alla Sokolova – KDO JE TEN DIZZY GILESPIE
Saara Turunen – PŘÍZRAK OBYČEJNOSTI (TAVALLISUUDEN AAVE, 2015)
Guillaume Vincent – LES VE MNĚ (FORÊT INTÉRIEUR)
Jerzy Zawieyski – VYSOKÁ ZEĎ
Florian Zeller – DRUHÁ STRANA KULIS (L'ENVERS DU DÉCOR, 2015)

NEPŘELOŽENÉ ZAHRA NIČNÍ HRY

- David Bowie, Enda Walsh – LAZARUS (2015)
Juha Jokela – MLHA (SUMU, 2016)
Tracy Letts – LINDA VISTA (2017)
Anders Lustgarten – SEDM SKUTKŮ MILOSRDENSTVÍ (2016)
Nick Payne – ELEGY (2016)

8@8 2017
CYKLUS
SCÉNICKÝCH
SKIC

Stéphane Bouquet, François-Xavier Rouyer
GHOST PROTOCOL

26. 5. 2016 ve 20:00 hodin ve Studiu ALTA

Překlad: Linda Dušková, režie: Tereza Říhová

*„Každý z nás může být definován seznamem čísel
nebo svojí pozicí v rámci určitých souřadnic.“*

Scénické čtení tentokrát v rámci Festivalu francouzského divadla Sněž tu žábu uvede experimentální současnou hru dvojice autorů o době posedlé hysterickým sebe-měřením.

Tento díl z cyklu 8@8 je součástí Festivalu francouzského divadla Sněž tu žábu. Vstupenky v ceně 160/110 Kč zakoupíte na www.goout.cz. Více informací na www.dilia.cz/8v8 a www.divadlo-leti.cz, www.sneztuzabu.cz. Projekt vznikl za podpory Státního fondu kultury ČR a Dozorčí rady DILIA.

ŠMEJC

Na Nový Guineji máte pocit, že se propojují civilizace, že staletí neplatí, že stojíte někde na počátku, že všechno je kruh, doba kamenná i my. Možná to souvisí i s tím, co jíme my a oni. Rozumíte mi? A o tom by měl být trochu i náš večírek. O prostupování. Prostupování duší, nabírání síly. Když například válečník snědl srdce svého protivníka, získal jeho sílu. Na tohle se dnes trochu zapomíná, ale všichni po tom touží. Podvědomě.

BÁRA

To srdce teda, nějak jako speciálně... Myslím upravit?

ŠMEJC

Neupravovat. Nechat...

(Jaroslav Rudiš, Petr Pýcha: Lidojedi)

Divadelní, literární,
audiovizuální agentura, z. s.

Kudy k nám:

Metrem B na stanici „Vysočanská“, poté cca 3 min. směrem za ČSOB (platí pro oba východy z metra).

U stanice metra jsou zastávky mnoha autobusů a tramvají. V přízemí naší budovy se nachází restaurace, na budově je velký nápis DILIA.